

Bill No. 3/07-08

42

2008 -

0194

अनु संग्रह श्री लक्ष्मीनारायण -
Ed. & Pub. by श्री अनन्तराम अ
~~मुद्रा विक्स~~ जानदेवन ऐस.
Large leaves litho-print edn.,
Benares, 1941 Vikram era.

~~विक्स~~

~~विक्स~~

~~विक्स~~

22

1301

SAN.

133 S
LAX

DATA ENTERED

Date..01.07.08

॥ श्रीकाशीविश्वनाथपुरीमेमहत्त्राशिवालेघाटवाटशाहगंजमेआनंदवनछापाखा
नेमेंअनंतरामकेइहालघुसंग्रहछापागया जिसेलेनाहोयउसेचान्दनीचौकमेंअनंतराम
केदुकानपरमिलेगा ॥ लिखाविशेशरदयाल छापनेवालारामा ॥ ❖ ॥ ❖ ॥ ❖ ॥
वत् १९४१ मिः पौष शुक्ल ११ रविवार ॥

KALANIDHI

Rare Book Collection

ACC No.: R-194

UNCA Date: 25.3.08

ल. सं.
१

॥ श्रीगणेशाय नमः भवानांगणनाथं च नत्वा ब्रह्मादिदेवताः बालानां च सुबोधाय कुर्वेऽहं लघुसंग्रहम् १ अश्विनी नक्षत्रनामानि १ अश्विनी भरणी कृतिका रोहिणी मृगशिरा आर्द्रा पुनर्वसु पुष्य आश्लेषा मघा पूर्वा उत्तरा हस्त चित्रा स्वाती । विशाखा अनुराधा ज्येष्ठा मूल पूर्वाषाढ उत्तराषाढ अभिजित श्रवण धनिष्ठा शतभिषा पूर्वाभाद्रपद उत्तराभाद्रपद रेवती ॥ इति नक्षत्रनामानि ॥ चूचैचोला अश्विनी लिलूलेलो भरणी अदुअए कृतिका आवाविवूरोहिणी वेवोका कीमृगशिरा कुघड छ आर्द्रा केकोहहि पुनर्वसु हुहेहाडा पुष्य डिडुडेडोश्लेषा ममिमुमेमघा मोटादिट्ट पूर्वाफाल्गुनी टेटोपपि उत्तराफाल्गुनी पुषणठहस्त पेपोरारिचित्रा रुरेरोता स्वाती तितुतेतो विशाखाननिनुने अनुराधा नायायीयूज्येष्ठा येयोभभिमूलभूधा फाढा पूर्वाषाढ भेभोजजि उत्तराषाढ जूजेजोस्वा अभिजित पिपुषेषा श्रवण गगिगूगे धनिष्ठा गाशाशिशुशतभिषा शेशोददि पूर्वाभाद्रपद दथ्याभज उत्तराभाद्रपद ददोचचिरेवती अश्विनी भरणी कृतिका पादमेकं मेष १ कृतिका पादत्रय रोहिणी । मृगशिरा र्धवृष २ मृगशिरा अर्द्ध आर्द्रा पुनर्वसु पादत्रय मिथुन ३ पुनर्वसु पादमेकं पूष्य श्लेषा न्तकर्क ४ मघा च पूर्वाफाल्गुनी उत्तरापादमेकं सिंह ५ उत्तरापादत्रय हस्त चित्रा र्द्धे कन्या ६ चित्रा र्द्धे स्वाती विशाखा पादत्रय तुला ७ विशाखा पादमेकं अनुराधा ज्येष्ठा । नोवृश्चिक ८ मूलं च पूर्वाषाढ उत्तराषाढ पादमेकं धनु ९ उत्तराषाढ पादत्रय श्रवण धनिष्ठा र्द्धे मकर १० धनिष्ठा र्द्धे शतभिषा पूर्वाभाद्रपादत्रय कुंभ ११ पूर्वाभाद्रपादमेकं उत्तराभाद्रपद रेवत्यं तेचमीन १२ ॥ इति होडा चक्रम् ॥ अथ योगनामानि ॥ विष्कुंभ प्रीति आ

युष्मानसोभाग्यशोभनअतिगण्डसुकर्माधृतिशूलगण्डवृद्धिध्रुवव्याघातहर्षणवज्रसिद्धिव्यतिपातवरियानपरिघशिव
सिद्धिशध्यशुभशुक्लवस्त्रेन्द्रेवेधृतिः॥इतियोगनामानि॥हितीयामोनधनुषोश्चतुर्थोदृषकुम्भयोःमेषककटयोःषष्ठीक
न्यामिथुनचाष्टमी१२शमीवृश्चिकेसिंहेद्वादशीमकरेतुलेएताश्चतितथयोदग्धाःशुभेकर्मणिवर्जिताः२नन्दाभद्राजयाऐका
शूर्णाश्चतितथयःक्रमात्वारत्रयसमावर्त्यतितथयःप्रतिपन्मुखाः३नन्दाद्गारेणितेभद्रासोमेचविजयातथागुरोऐकाशनौपूर्णा
कालयोगाःप्रकीर्तिताः४द्वादशीरविणायुक्तासोमेचैकादशीतथादशमीभौमवारेणनवमीबुधसंयुताअष्टमीगुरुणायोगेसप्तमी
भृगुसंयुताषष्ठीशनैश्चरेणापियोगाश्चतवनिन्दिताः६श्रीपतिःत्यजरविमनुगधेवैश्वदेवंचसोमेशतमिषमपिभोमेचन्द्रपुत्रे
श्विनीच७शशिधरमपिजीवसाप्यदेवंचशुकेरविसुतमपिहस्तेमृत्युयोगाःभवन्ति८मघार्कवारेशशिनिहिदेवंआर्द्राकुंजेसोमसुत
चमूलंगुरोधनिष्ठाभृगुरोहिणीचशनौचहस्तायमघटयोगः९वर्जयेत्सर्वकार्येषुहस्तार्कपंचमीतिथौभौमाश्विनीचसप्तम्याषष्ठ्या
चन्द्रेन्दवंतथा१०बुधानुराधामष्टम्याद्वादश्याभृगुरेवतीमनवम्यागुरुपुष्यंचैकादश्याशनिरोहिणी११गृहप्रवेशयात्रायांविवाहे
चयथाक्रमम्भौमाश्विनीशनौज्राह्यंगुरोपुष्यविवर्जयेत्१२कुयोगास्तिथिवारोत्थास्तिथिभोत्थाःभवाराजाःहणवद्गणेशेष्वेवव
र्ज्यास्ततयजास्तथा१३मृत्युककचदग्धादीनिनौशस्तेशुभानजगुःकेचिद्यामोत्रंचान्येयात्रायामेवनिन्दिताः१४ग्रन्थांतर॥वेध
तिचव्यतीपातंपरिघार्द्धंतथैवचव्याघातेनवनाड्यस्तुवर्ज्यासकलकर्मसु१५विष्कम्भेघटिकातिलःशूलेपंचप्रकीर्तिताःवज्रेच

ल. सं
२

नवनाड्यश्च षट्गमडातिगण्डयोः १६ अथार्द्धयामः ॥ रेवौ वर्ज्यं चतुः पंचसोमे सप्तद्वयं तथा कुजे षष्ठद्वयं चैव बुधे पंचतृतीय
कम् १७ गुरोः सप्ताष्टकं चैव शुके वेदतृतीयकम् शनावाद्यनष्टं च वारवेलातिनिन्दिताः १८ इत्यर्द्धयामः वारादितो गतघटी हि प्रा
पंचहता प्रकमलव्यमैकं दिनाधीशार्द्धकं शुक्रज्जचन्द्रमाः १९ शौरिजीवकुजाश्चैव कालहोराधिपास्मृताः कालहोरासुतत्कार्ये यस्यो
क्तं वासो रविके २० वर्षांते वर्जयेत्पक्षमासांते च दिनत्रयम् घटिकाद्वयमृक्षान्ते ग्रहणादिन सप्तकम् २१ विषां शैरावती तौ रेशतद्राश्च वि
पुष्करे वर्जयेत्सर्वकार्येषु होलिका गण्डिनाष्टकम् २२ अथ गण्डान्तः ॥ तत्र वशिष्टः ॥ अश्विनी मघमूलादौ गण्डोदण्डद्वयं त
था रेवती सार्धं शक्रान्ते गण्डोदण्डद्वयं मतः २३ ग्रन्थान्तरे अश्विनी मघमूलादौ त्रिंश्वेद ४ नव ९ नाडिका रेवती सार्धं शक्रान्ते
मास १२ रुद्र ११ रसा ६ स्रष्टा २४ मूलादौ वेदघटिका सुजायते यदि मानवः समाष्टकं पिता तस्य मुखं नैव विलोकयेत् २५ सर्वेषां
गण्डजातानां परित्यागो विधीयते तांते नारर्शनं कार्यं यावत्परमासिको भवेत् २६ अथ वा विधानतः शांतिः कर्त्तव्या शुभमिच्छ
ता विवाहादिशुभेनेष्टोयात्रायां विघ्नकारकः २७ अथ शान्तिविधिः संक्षेपतः शतौषधीमूलमृदस्वुरत्नैस्सद्दीजगर्भैः कलशैः
समंत्रैः कुर्याज्जनित्पितृवालकानां स्नानं शुभार्थं सह होमदानैः २८ शतौषधीमूलचूर्णं अलाभे सर्वौषधीमूलं तदलाभे तु लशीप
त्रे ग्राह्यममुरामाशी वचा कुष्ठं सैलेयं रजनीद्वयम् शुंठी चंपकमुस्ता च सर्वौषधिगणः स्मृतः २९ सप्तमृत्तिका गजस्थानात् हयस्थाना
त् चतुष्पथात् वल्मिकस्थानात् नदीसंगमात् गोशालात् राजद्वारात् ३० अपरमन्यत्रतः अवगम्य शान्तिकं विधेयम् ग्रन्थविस्त

रभयान्नलिखितम् यतोवालानां ग्रन्थविस्तारोदुस्तरः॥ अथविधिः॥ कृष्णेत्तृतीयादशमी चरात्रौ सप्तमीभूतदिवाचभद्रा
एकादशीनक्तमतश्चतुर्थीशुक्लाष्टमीपूर्णदिवाचभद्रा ३१ अथभद्रामुखम् दशम्यामष्टम्यां वसुघटिकाभ्यः पंचकमथोहरिद्युः स
प्तम्यातिथिमितनाड्युद्धं सरमितम् तृतीयाकायां त्रियमघटिकाभ्यः सरमितं मुखं विष्टेः प्राक्तं शिवतिथिचतुर्थ्यादौ न शुभं ३२ अथभ
द्रापुच्छम् भेष्यर्कनखनाज्युद्धं भद्रापुच्छं घटित्रयम् क्रमेणैव सिते पक्षे उत्क्रमेण सिते तरे ३३ अथभद्रावासः कुम्भमीनालीसिंहेजेविष्टे।
वोसोमहीतले मेषादित्रितयं कर्कसं गेलोके महीपते ३४ कन्यातुलामृगचोयेषु पाताले यत्र तत्फलम्॥ इति संक्षेपतस्त्याज्यप्रकरणम्

कृष्णा०	३	७	१०	१४	४	११	८	१५	एतदूर्द्ध्वम्
एतत्घटि	२३	१५	८	१	१	१५	८	२३	एतदूर्द्ध्वम्
उद्धम एतत्	५	५	५	५	५	५	५	५	एतत्घटि
घटिमितं भद्रा	२०	१२	५	२७	१७	५	१२	२०	परिमितं
मुखम् एतत्घ	३	३	३	३	३	३	३	३	भद्रापुच्छम्
टिउद्धम एत									
तमितं भद्रापु									
च्छम्									

म अथकश्चिच्छुभयोगउच्यते तत्ररामः॥ सूर्य्यः कर्मलोत्तरपुष्य
दासं चन्द्रे सुतिब्राह्म्यशशीज्यमैत्रम् भौमेः श्वहिर्बुध्यक्षानुशा
र्य्यं जेब्राह्म्यमैत्रीर्कक्षानुचान्द्रम् ३५ जीवेज्यमैत्राश्वदितीज्यधि।
षांशुकेन्यमैत्राश्वदिति श्रवोभम् शनौश्रुतिब्राह्म्यसमीरभानि।
सर्वार्थसिद्धौ कथितानि पूर्वैः ३६ सूर्यभादेदृगो एतर्कदृदिग १०
विश्व १३ नख २० संमिते चन्द्रर्क्षे रवियोगाः स्युर्दोषसंघविनाशकाः
३७ श्रीपतिः नन्दाशुक्रेशोमपुत्रे च भद्रारिक्ता मन्दे लोहितांगे ज।

याचवाचापत्योयाचपूर्णाभिधानासर्वारंभेष्वेवसिद्धातिथिः स्यात् ३८ गमः अयोगशुयोगोऽपिचेत्स्यात्तदानीमयोगंनिहत्येष।
 सिद्धितनोतिपरेलग्नशुद्धाकुयोगादिनाशंदिनाहोत्रंविष्टिपूर्वचसस्तम् ३९ विष्टिरंगारकंचैवव्यतिपातेसवैधृतिप्रत्यरिजन्म
 नक्षत्रमध्यान्हात्यरतः शुभम् ४० इतिशुभयोगः॥ अथसंक्रांतिगोचरप्रकरणम् पूर्वतोऽपिपरतोऽपिसंक्रमात्पुण्यकालघटि
 काचषोडशः अर्द्धरात्रिसमयादनंतरंसंक्रमंपरदिनेहिपुण्यदम् ४१ कार्मुकंचपरित्यज्यमकरेयातिदिवाकरः प्रदोषचाईरात्रेवात
 रापुण्यपरेऽहनि ४२ यद्यर्द्धरात्रिएवंस्यात्संपूर्णसंक्रमणेरवेः तदादिनहयंपुण्यंस्नानदानादिकर्मसु ४३ देवः इहो १ क ९ तर्कयोर्दृष्टांष्टौ
 ८८ नाड्योका ९ खनृपाः १६० क्रमात्तवज्याः संक्रमणेऽर्कादेः प्रायोऽर्कस्यातिनिन्दिताः ४४ संक्रान्तधरनक्षत्राद्गणयेच्चत्रिषट्द्वि
 षष्ट्द्विपंथाभोगाव्यथावस्त्वहानिअविपुलंधनम् ४५ अथद्वितीयः यस्मिन्नेभातिचन्द्रः करकलिततियोदृश्यमानः प्रदोषेदेयतन्म
 ध्यमंगेफलमिहकथितंजन्मनक्षत्रयोगात्त्रासंविन्नस्यलाभंभयमपिकथितंभूपसन्मानताचस्थानत्यागंचलाभंगणिगणाकमृक्ष
 यावदिन्दार्द्धितीया ४६ अथग्रहाणांगोचरफलमतत्रश्रिपतिः सर्वेलाभः ११ गृहस्थितास्त्रि ३ स्व १० रिपुष्कर्कः कुजार्कित्रि ३ षट्द्वि
 प्राप्नोत्या ३ घ १ ख १० मन्मथा ७ रिपु ६ शशिस्वा १० स्ता ७ रि ६ वर्जभृगुः धी ५ धर्मा ९ स्त ७ धनेषु २ वाक्पतिरिः ईस्वा २ ष्टा ८ म्बु ४ त १० स्यो
 बुधः श्रेष्ठोजन्मग्रहादिगोचरविधौविद्वानेचेत्स्यात्ग्रहैः ४७ धेनुः संखोऽरुणरुचिरुषकांचनेपोत स्वश्वेतश्चाश्वसुरभिरसिताकृषालोहं
 महाजः सूर्यादीनामुनिभिरुदितादक्षिणस्तुग्रहाणाम् स्नानेदीनैर्हवनवलिभिः तेत्रतुष्यतिरेवदाः ४८ अपरग्रहवरणापेक्षयादानं

देयम् सूर्यभौमप्रीतयेऽपारक्तवस्तुनिर्देयानि बुधगुरुप्रीतयेपीतवस्तुदेयं चन्द्रशुक्रप्रीतयेस्वेतवस्तुनिर्देयानि शनिराहकेतुप्रीतये
कृष्णवस्तुनिर्देयानि अथ स्नानविधिः ॥ लाजाकुष्ठवलाप्रियंगुकधनासिद्धार्थैः निशादरुभिः पुष्पालोध्रयुतेर्जलैर्निर्गदितं स्ना-
नं ग्रहोत्थाय हत् ४९ अथ तारावलम् जन्मभाद्रपदे दशदिनधिष्णावधिक्रमात् नवभिस्तुहरेद्भागं शेयेतारप्रकीर्तिताः ज-
न्मसंपन्नविपत्समप्रत्यारिः साधको बुधः मैत्रं वातिमैत्र्यं च तारानामसदृक्फलम् २० कृष्णो बलवती तारा शुक्ले चन्द्रस्तु वीर्यवा-
न् सर्वेषु शुभकार्येषु यात्रादौ चिन्तयेत्सुधीः ५१ इति तारावलम् ॥ अथ पातदोषः ॥ सूर्यभुक्ताश्च नक्षत्रादेषु पातो विधीयते श्लेषा च
८ मघा १० चित्रा १४ सा नुराधा १७ तथैव च ५२ अथ वणरेवती चैव गणयेदश्विभादितः पातसंज्ञे च नक्षत्रे विवाहादिशुभं त्यजेत् ५३ अ-
थ मुहूर्तः तत्र श्रीपतिः रोद्रा हि मित्रपितरो वसुवारि विश्वे वेधा विधिः शतमखः पुरहत् बहिः नक्तं च राश्ववरुणार्यमयोनयश्च प्रोक्ता
दिने दश च पंच तथा मुहूर्ताः ५४ निशा मुहूर्ता गिरि शाजपादाः हिर्बुध्मपूषा शिवयमाग्नयश्च विधातृ चंद्रादिति जीवविस्तुति गम्यु-
नित्वाष्टसमीरणाश्च ५५ अथ म्योर्केतुर्हिनकिर्णराक्षसत्राससंज्ञौ पित्राग्नेपौ क्षिति सुतरिने चंद्रपुत्रेऽभिजिच्च पित्रब्राह्म्यो भृगुसु-
तदिने शार्यरक्षश्च जीवे भोजं गेशो सवितृतनये वर्जनीयो मुहूर्तौ ५६ अभिजिन्मुहूर्तदक्षिणादिगगमनं वर्ज्यम् मुहूर्तं सर्वस्मिन्दि-
कशलादि चिन्त्यम् ५७ मन्देन्दुना त्यजेत्पूर्वगुरुवारं च दक्षिणे पश्चिमे भृगुभानुभ्यामुत्तरे बुधमौमयोः ५८ आग्नेय्यांशो मगुरौ नै-
र्ऋत्या रविभार्गवौ वायव्यां मंगलं चैव ऐशान्यां बुधमंदयोः ५९ इ० का० गो० इति संक्रांतिगोचरतारावल्लोपग्रहमुहूर्तप्रकरणम्

ल सं
४

॥ अथ नक्षत्रदेवताः ॥ अश्वो १ यमो २ नलो ३ ब्रह्मा ४ चन्द्रो ५ रुद्रो ६ इति ७ गुरु ८ सूर्यः ९ पिता १० भगश्चैव ११ अर्यमा च १२ दि
वाकरः १३ त्वष्टा १४ वायुः १५ कृशान्विन्द्रो १६ मित्रश्चैव १७ पुरन्दरः १८ निऋतिः १९ शलिलश्चैव २० विश्वेदेवो २१ जनार्दनः २२ वसवो २३
वारुणाश्चैव २४ तथैव स्याद्देजेकपाद २५ अहिर्बुध्न्यः २६ तथा पूषा २७ क्रमान्नक्षत्रदेवताः ६० ॥ अथ कृष्यारम्भः देवज्ञचित्तामणो
रेवत्यश्विकरत्रये मृगमघामूलानुराधोत्तराज्यष्टावासवरोहिणीषुहरिभिषुष्ये विशाषासुचः आदित्यशतं भेचसौम्यदिवसे द्यौः
वृषे वृश्चिके वीजानां वपनं हलप्रवहणं छेदादिकशोभनम् ६१ दशम्यकादशी चैव तृतीया च त्रयोदशी सप्तमी पंचमी चैव प्रतिपच्च
सुखावहा ६२ रिक्ताष्टमी विष्टिषु नष्टचन्द्रे क्षीणेन्दुसूर्यार्कजभोमघस्त्रैः निरंशकेवानिशिसंध्योर्वाक्कृता कृषिः पूर्वधनानिहन्ति
६३ भाद्रत्रये शिरः प्राच्यायाम्यामार्गत्रये शिरः फाल्गुने त्रितये पश्चाच्छिरोज्येष्ठत्रयोत्तरे ६४ उर्ध्वभागत्रयं त्यक्त्वा अधोभागद्वयं तथा ॥
मध्येनाभिं विजानीयादिति प्राह पराशरः ६५ यत्र नाभिस्तत्र हलविजोप्तिः कर्तव्या रामरामाग्निपंचाग्निपंचाक्षिचशुभाशुभम् अर्कौ
मिताच्च नक्षत्रास्त्रांगलंचक्रमीरितम् ६६ इति हलचक्रम अथ विजोप्तिः राहुभाद्रष्टकं यावत् द्वादशं षोडशं तथा विंशन्मि ते तथा
चांत्ये वेदसंख्यास्त्यजेद्बुधः ६७ इति विजोप्तिचक्रम ॥ सोमसौम्यगुरुशुक्रवासरासर्वकर्मसु भवंति सिद्धिदाः भानुभोमशनिवास
रेषु च प्रोक्तमेव खलुकर्मसिद्धाति ६८ अथ वस्त्रपरिधानं नवान्नच रेवत्याकरपंचकाशिवसुभे वस्त्रं बुधादित्रये पुंसां पुष्पपुनर्वसु
तरयुतारोहिण्यपि श्रवसी एतेष्वेव नवान्नमत्र च मृगो विष्टोऽभं सश्यते चन्द्रार्कावपि मीनगोयुवतिभिः सार्द्धं तथा मन्मथः ६९

हस्ताशिवपुष्पमृगवासवरोहिणीषुचित्रोत्तराणिऋतिमित्रविशाषभेषु पूषासुपादपविधिः शुभदोनराणां वारेषु चन्द्रबुधभार्गवः
वाक्यतीनाम् ७० द्यौर्गोस्थिरेतनौचापिशुभैः केन्द्रत्रिकोणगैः पौषैस्त्रिषट्दशायस्थैः वृक्षाद्यारोपणंहितम् अथनृपदर्शनं वि
त्रोत्तरावैष्णवधातृपूषापुष्पश्रविष्ठाशिवमृगानुराधा शुभाश्वतारातिथिवारयोगामहीपतीनां मिलनेन प्रदिष्टाः ११ अथमद्यारम्भः म
घावरुणपूर्वासुमूलार्द्राभरणीषु च पौषाहतेचसार्धेचमद्यारम्भः शुभावहः ७२ अथपसूनां क्रयविक्रयः वातद्वयेचादिति भद्वयेचवसु
द्वयेपौषायुगेचसौम्यशाक्रेचमूलेपितृभेषुभैः हिकुर्यात्पशूनां क्रयणं गमंच ७३ क्रयर्क्षे विक्रयोनेष्टो विक्रयर्क्षे क्रयोपिनपौषा
स्ववाशिवनीवातश्रवश्चित्राक्रये शुभाः ७४ अथविपणिः कुंभराशिमपहापसाधुषुद्रव्यरकर्म १० भव ११ मूर्ति १ वर्तिषु व्यये १२ शु
शुभदायौ बृहमेभार्गवविपिणीरिन्दुसंयुतेः ७५ अथगजाश्वदोलादिकर्माणि तत्रयशोधरः हस्तत्रयेदैत्यरिपुत्रयेचपूषाशिवजी
वादितिचन्द्रभेषुत्तशुक्रचंद्रार्कचंद्रहस्पतीनांदोलेभवाजीन्द्रविधिः प्रसस्ता ७६ रिक्तावर्जिततिथिषु ॥ अथशस्त्रधारणम् ॥ देवा
तचिन्तामणौ दासस्वातीचतुष्टयेऽदितियुगेचित्रोत्तरापूषभैरोहिण्यागुरुभार्गवार्कदिवसेयोगतिथ्योशोभनेलग्नोद्यत्सिंहं
ध्रुवनेशुद्धेविधौशोभनेसन्नाहादिशमस्तशस्त्रनिचयाराजाहिताधारिता ७७ अथवापीकूपतडागादिखननम् तत्ररामः
मित्रार्कध्रुववासवाम्बुपमघातोयान्यपूषेन्दुभिः पौषैर्हीनवलैस्तनौसुरगुरौगेवाभृगौखेविधौ आप्येसर्वजलाशयस्यखननं
व्यभोमधेस्सेन्द्रभैः तैर्नृसंहिवुकेशुभैस्तनुगृहेज्ञेज्ञराशौशुभम् ७८ ग्रन्थान्तरे प्रद्योतनात्पंचनगाङ्कः सूर्येनवेन्दुषड्विंशमिते

पुंभेषु शेतेमहीनैव गृहं विधेयम तडागवापीखननं न शस्तम् ७९ अथ सेवा कर्म ग्रंथांतरे रोहिण्युतरपौषेषु वसुवारुणयोरपि
 सेवयेत्स्वामिनं भृत्यशुभवारोदयेतिथौ ८० स्ववर्गं द्विगुणं कृत्वा परवर्गेण योजयेत्तव सुभिश्च हरेर्द्वागं योधिकः स कृणी भवेत् ।
 ८१ अथ कर्त्तव्यं च ८२ त ७ पर्यय ३ श २ वर्गाः स्वगेशमार्जरीसिंहसूनां सर्प्यां सुमृगावीनां निजपंचमवैरिणामष्टौ ८२ अथ नौकाघटनं च
 लनमैव जज्ञचित्तामणे त्रिषु तरासु रोहिण्यामृगे पुष्ये करे वसौ मैत्राहि वारुणे पैत्र्ये पोत कर्मापि भस्मृताः ८३ शुक्रे गुरौ भौमवारेषु अ
 थ वीरभिचारो मूलाद्राभरणी पैत्र्ये मृगे सौम्ये घटे तनौ सुखे शुक्रेः शुभे शुद्धे सिद्धिर्वीरभिचारयोः ८४ अथ रोगविमुक्तस्नानम् ग्रामं
 नृणामथ मंकां योज्य स्ववर्गं कंकां एकी कृत्य हरेत्त गजे रित्ततो ख्यातो दशांको भवेत्त भूयः स्वामी समीक एव शुभदोत्या ज्यो न्यदुः
 खप्रदः ८५ तत्र यशोधरः पूर्वासु जीव शिव वह्नि हरि त्रयेषु मूलाशिव वार्द्धकि हिंदैव तमित्रं भेषु वारे च भूमितनयार्कजपा कूपतीनाम
 स्नानं शुभं भवति रागविमुक्तकानाम् ८५ अन्यच्च लग्ने चरे सूर्य कुजे च वारे रित्तातिथौ च द्रवलेन हीने केन्द्रत्रिकोणेषु भवति पापैः
 स्नानं हितं रोगविमुक्तकानाम् ८६ अथ कोशसंग्रहः तत्र नृसिंहः रोद्रप्रवण पुष्येन्दु मैत्रवासव वारुणम् त्रिण्युतराणि हस्तश्च कोशसं
 ग्रहणेषु माः ८७ अथ देवारा मजलाशयासूरप्रतिष्ठा जलाशया रा मसूरप्रतिष्ठा सौम्या यने जीवशशांक शुक्रे दृश्ये मृदुक्षिप्रचरे
 ध्रुवः स्यात्पक्षे सिते स्वर्क्षे तिथि क्षणे वा ८८ रिक्ता रवेर्जदिवसे तिसस्ताशशांक पापैः त्रिभवद्ग संस्थैः व्यष्टांत्यगैः सत्त्वचरे मृगेंद्रे स
 र्य्यघटे कोयुवतौ च विष्णुः ८९ शिवो नृयुगे द्वितनौ च देव्यः शुद्राचरे सर्वदं मे स्थिरर्क्षे पुष्ये ग्रहा विघ्नपसर्प्यक्षभूतादयो न्ये अवरो ।

जिनश्च ९० अथनवपर्वणफलाद्यशनमृचण्डेश्वरः मूलाश्विमेत्रकरतिष्यहरीन्द्रभैषोहोतेत्यथपुनर्वसुवासवेषु वारेषुभूमितन
यार्कजवर्जितेषुताम्बुलनूतनफलाद्यशनहिताय ९१ अथद्रव्यप्रयोगः ॥ तत्ररामः ॥ स्वात्यादित्यमृदुहिंदेवगुरुभैकर्णत्रयेष्वेचो
लग्नेधर्मसुताष्टसिद्धिसहितेद्रव्यः प्रयोगः शुभः नारेयाह्यमृणंतुशंक्रमदिनेष्टौकोरेः केह्रियतदृशेषुभवेदणंनचवुधेदेयंकदा
चिद्वनम् ९२ अथस्वर्णादिधारणम् रेवत्यावासवेदासितयाहस्तादिपंचकेनारीणांबुधशुक्रार्केगुरोस्वर्णादिधारणम् ॥ ९३
अथभैषज्यकर्माणि ० हस्ताश्विपूषगुरुवासवमूलमैत्रचित्रादितीन्द्रहरीवारुणवायुभेषु वारेषुसूर्यबुधभार्गववाकपती
नाभैषज्यभक्षणविधिः शुभदोनराणाम् ९४ अथसूचीकर्म ० वासवादितित्वाष्ट्रमैत्रमिन्द्वमाश्विसूचीकर्मतनुत्राणमभिर्के
शैः प्रशस्यते ९५ श्रीपतिः वासः वोत्तरदालादिपंचकेयाम्यादिगमनगेहगोपनम् प्रेतदाहतृणाकाष्ठसंग्रहः शय्यकावितननं
चवर्जयेत् ९६ अथनक्षत्रताराज्ञानमाह तत्ररामः त्रि३ अं३ ग६ पंचा५ ग्नि३ कु१ वेद४ वह्नयः ३ शरे५ पु५ नेत्रा२ श्वि२ शरे५ न्दु५
१ भू१ कृता४ वेदा४ ग्नि३ रुद्रा११ श्वि२ यमा२ ग्नि३ वह्नयो३ अ४ यः शतं १०० हि२ हि२ रदा३ रभतारकाः ९७ अश्व्यादिरूपंतुरगा
स्ययोनिक्षुरोणणस्यमणिगृहंच पृषत्कचक्रेभवनंचमंचशय्याकरौमौक्तिकविद्रुमंच ९८ तोरणंमणिनिभंचकुण्डलंसिंहपु
च्छगजदंतमंचकाः अश्विचित्रचरणाभमर्दलौहत्रमंचकयमाभमर्दलाः ९९ अथरात्रिघटिकाज्ञानमाह तरणोर्व्याममध्यस्थंन
क्षत्रंचनगोमितं नखघ्नंनवभिर्भक्तंरात्रौचगतनाडिका १०० अथदिवसघटिकाज्ञानमाह पादच्छायारसोपेताशशिनेत्रेनुकान्भजे

ल. सं
६

तलब्धाकेघटिकाज्ञेयाः शेषफलमिहोच्यते १०१ अथप्रसंगेनदिनप्रमाणानयनम् अथनादिवसादलितावसुपंचपकरयु
ता दशमाप्राघटिकाज्ञेयाः शेषफलमिहोच्यते १०२ अन्यच्च० अथनादिकवासररामहतागगनानलवाणशशाकयुता परिभाजि
तव्योमरसैर्घटिकामकरादिदिवाकरकादिनिशा १०३ इतिनक्षत्रप्रकरणम् अथमेघादीनांदण्डपलानि० रामः ३ कृच्छिमि।
तामेघेचाध्ययस्त्रिदलरूपे यमेपंचाध्ययश्चैवपंचाध्याय्यिमितास्तथा १०४ कर्केचंसिंहेवाणाश्चपंचाध्ययइतीरिताः पंचदण्डा
श्चकन्यायांवाणरामपलानिच उत्क्रमेणतुलादौस्याद्राशिमानंप्रयोजयेत् १०५ श्रीर्जयतु अथसमयशुद्धिः तत्रवत्स्थाः वक्त्रे
चैवातिचोरत्रिदशपतिगुरौदैत्यपूज्यचलुमेगुर्वादित्येऽधिमसेदिवसकरविधौसंज्ञमेचैत्रपौषे विष्णोकेतदयेवायदिमुरगुरौसिं
हसंस्थेमधेज्येवर्षेचलुमेचबोहः सुनियतमरणंदेवकन्यावरस्य १०६ अन्यच्च० नोचस्थः सिंहगोवायदिभवतिगुरुः सूर्यराशौचली
नः शंयुक्तोवायदास्यादशसतष्टिनांक्षीणरूपोयवालः १०७ त्रागेहंविवाहंश्रुतिरमरविधिः यज्ञचूडादिसर्वेवापीचोद्यानकू
यंनभवतिशुभदंयद्यदिष्टंचलोके १०८ अतीचारगतेजीवेतराशिनैवचेत्युनः लुप्तसंवत्सरोज्ञेयः कुंभाजोक्षभषैर्विना १०९ सिंहेगु

मे	वृ	मि	कं	सिं	कं	तु	वृ	ध	म	कुं	मी
३	४	५	५	५	५	५	५	५	५	४	३१०
४१	१३	४	४३	४५	३५	३५	४५	४३	४	१३	४०१

रैगतेकार्यः नविवाहः कदाचन मेघस्थोऽपिदिवानाथेसिंहस्थोऽपिशु
भप्रदः ११० नर्मदापूर्वभागेतुशोणस्योत्तरदक्षिणे गण्डक्योऽपश्चिमेभा
गेमकरस्थोनदोषभाक् १११ मृगराशिगतेजीवेदिनषष्टिंपरित्यजेत् गर्गा

६

दिमुनयः सर्वजगदुः सर्वकर्मसु ११२ वक्त्रे चेवातिचोरे च अष्टाविंशतिवासरा न वर्जयेत्सर्वकार्येषु केचिदाहुर्महर्षयः ११३
अथ गुरुशुक्रयोर्वृद्धवा ल्यत्वमाह वृद्धवाल्यं दशाहं च तथा सप्तदिनं परैः केचित्यं च ५ दिनं प्रोक्तं अहं प्रोक्तं तु कर्हिचित् ११४ श्री
पतिः जन्ममासिन च जन्मभेतिथौ नैव जन्मदिवसेऽपि कारयेत् आद्यगर्भदुहितुः सुतस्य वाज्येष्टमासिन च यातु मंगलम् ११६
द्वौ ज्येष्ठौ मध्यमौ प्रोक्तौ एकज्येष्ठः शुभप्रदः ज्येष्ठत्रयं न कूर्वीत विवाहः सर्वसम्मतः ११७ अत्र रामः चूडाव्रतं वापि विवाहतोत्र
ताञ्जडावनेष्टा पुरुषत्रयांतरे वधूपवेशाच्च सुतविनिर्गमः परामाशतश्चाव्विभेदतः शुभः ११८ एकदिने मंगलदोषमाह आ
तृयुगे स्वसृयुगे कन्याभ्रातृयुगे तथा न कुर्यान्मंगलं किंचिदेकस्मिन्मंडपेऽहनि ११९ गर्भिणी यस्य वैमाता मासादहं तु पंचमा
त् तस्य चूडोपनयेनेन गर्भिण्या वा शिशोर्मृतिः १२० बध्वावरस्यापि कुले त्रिपुरुषेणाशं ब्रजेत्कश्चन निश्चयो तस्मात् मासोत्तरं तत्र वि
वाहदृश्यते शांत्याथ वा सूतकनिर्गमपैः १२१ अथ कार्यविशेषग्रहशुद्धिः रविशुद्धौ गृहकरणं रविगुरुशुद्धौ ब्रतोद्वाहोक्षोरं
ताराशुद्धौ सर्वे चन्द्राश्रितं कर्म १२२ इति समयशुद्धिप्रकरणम् अथ संस्कारादिप्रकरणम् तत्र रजोदर्शनस्नानम् तत्र रामः
हस्तानिलाश्विभृगमेतव सुधुवारं व्यैः शक्रान्वितैः शुभतिथौ शुभवासे च स्नायादध्यातवती मृगपौष्णवायुहस्ताश्विधातुभि
रलंलभते च गर्भम् १२३ अथ गर्भाधानम् गंडांतं त्रिविधं त्यजेन्निधनं भजन्मर्षमूलांतं कंठं संपौष्णमथोपरागदिवसं पातंतं तथा
वैधृतिमपित्रोः आहूदिनं दिवा च परिधाद्यहं स्वपत्नीगमेभानुत्पातह तानिमृत्युभवनं जन्मर्षतः पापभम् १२४ भद्राष्टमी पर्वरि

ल. सं.
७

क्ताचसंध्या ६।३०।१४८ भौमार्काकीनाद्यरात्रिश्चतस्रः गर्भाधानं च्युतरं हर्कमेत्रब्राह्मस्वातीविष्णुवरुणपुष्यसत १२५ केन्द्रत्रिकोणे
षु शुभैश्च पापैश्च या ११ रिगैः पुंग्रहलग्नदृष्टे आज्ञाशकेऽजोपिचयुग्मरात्रौ चित्रादितीज्याश्विषु मध्यमंतत १२६ अथ सी
मंतपुंसवनविष्णुपूजा ० जिवाकारदिने मृगे ज्येति ऋतिः श्रोत्रादिति ब्राह्मभेरिक्ता ४।१।१४।५ मा ३० कर्कसा ६ष्ट ८ वर्जतिथि।
भि १८ मासाधिपे पीवरे सीमन्तोष्टमषष्टमासिसुभेदेः केन्द्रत्रिकोणे १।४।७।१०।५।९ खलैः लाभारि त्रिषु ११।६।३ वाधुवा
नसदं हलग्ने च पुंसां सके १२७ मासे श्वराशित्तकुजे ज्यरवो नु सौरिश्चंद्रात्मजस्तनुपचंदरिवाकरे सुपूर्वादिनेः पुंसवनविधे
यमासे तृतीये त्वथ विष्णुपूजामासेऽष्टमे विष्णुविधातृजीवे लग्ने शुभे मृत्युगृहे च शुद्धौ १२८ अथ प्रसुतीस्नानम् ० पोष्णध्रुवे नुः
करवातहयेषु प्रसुतीस्नानमसं मेत्ररवीज्यकुजेषु शस्तम् नाद्रात्रयसुति मघान्नकमि श्रमूलं त्वाष्ट्र तसौरिव सु ८ पट्टं रवि १२ रिक्ता।
तिथ्यं १२९ अथ नामकर्म ० देवतचिन्तामणौ ० चित्रानुराधावसुतिष्यमृगार्कविष्णुधातोत्रराशिवरुणारितिरवतीषु केन्द्रस्थिते सुर
गुरो शुभदेविधौ च कार्यं शुभे हि नियतं शिशुजातकर्म १३० जातकर्माक्तनक्षत्रे केन्द्रगे गुरुभार्गवे अह्ने एकादशे नामकुर्या
च्छुभदिने शीशोः १३१ द्वादशे दिवसे चान्ये शुभदिवसे नामकर्म जगुः अथ निष्काशनम् ० ज्येष्ठादित्यकरोत्रराशिविधुमे वातानु
राधाहोपुषावार्द्धकि मूलवासवगुरो मासे त्रितय्ये ४३ः यवामन्दारो ज्जितवासरे च धवले पक्षे शुभे रात्रिपे कुर्यादष्टमे केन्द्रकोणर
दिने पापेशिशोः निःक्रमम् १३२ अथ अन्नप्राशनम् ० रेवत्यश्विपुनर्वसुर्हरियुगे ब्राह्म्यानुराधागुरुः स्वातीभानुमघाविशाषरजनीनाथौ ७

न रात्वाष्टमे चोरे सूर्यशशंकबोधनगुरोशुक्रे ज्येष्ठेतिथौ अनप्रासनमोरितं मिथुनगे कन्या भवे सूरिभिः षष्ठे मासि शिते प।
क्षेत्रे शुभैः केन्द्रत्रिकोणैः १।४।७।७।१०।१।५ त्रिषडायगते क्रूरचंद्रे मृत्युर्विज्जिते १३३ सप्तमे कार्दशी पर्वहादशी वर्जितेतिथौ शिशु
नाशमने चंद्रे कारयेदन्नभक्षणम् १३४ अथ कर्णवेधः ज्येष्ठादित्यशमिरणार्कशतमे पुष्ये श्रविष्ठाश्विनी त्रिजावे सप्तमित्रपौषमृ
गमे चोरे बुधादित्रये त्र्या ३ या ११ रिदं गते खले च शुभदे केन्द्रत्रिकोणे स्थिते १।४।७।१०।१।५ वर्षे वायुजिकर्णवेधनविधिः पक्षे शिते शो
भने १३५ जन्मक्षे जन्ममासे च रिक्ता पर्ववमेषु च भद्रायामशुभे चंद्रे न कुर्यात्कर्णवेधनम् अथ चूडाकरणमाह ० गीर्वाणाम्बुप्रतिष्ठा
परिणयदहनाधान्यगेहः प्रवेशा चोले राजाभिषेको ब्रतमपि च शुभे नैव याम्यायने स्यात् नौवाचाल्यस्तवाहं शुरगुरुशीतयोर्नैव केत
दये स्यात्पक्षे चार्द्धे च केचिज्जहति तमपरे यावदीक्षन्तदग्रे १३६ तत्रैव ज्ञात्वा मणौ रेवत्यश्विपुनर्वसुशुरपतौ विष्णुत्रयेः केत्रये
सौम्ये वाक्यतिभे च सौम्यदिवसे सूर्ये च सौम्यायने केन्द्रे १।४।७।१० हादशमृत्युकोण ८।५।११ रिहते पापे शुभे केन्द्रे १।४।७।१० च
डाकुंभ ११ मृगा १० द्रुणा ३ मिथुन ३ गो २ मीने हयादौ शुभा १३७ न जन्ममासे न च जन्ममेतिथौ विधौ विरुद्धे शुभं तारका सुयुग्माद्
मासे न च कृष्णपक्षे चूडानकार्या खलु चैत्रपौषे १३८ षष्ठाईष्टमी ८ हादशी १२ रिक्ता ४।१।१४ पर्ववमेषु च गलग्रहे च भद्रायामशुरक
र्मन कारयेत् १३९ अथ नित्यशौरम श्रीपतिः षट्ईकृत्तिकः पञ्चमघास्त्रिमे त्रयोदशाष्टकोऽयः २ चतुरतराश्च शौरी सवर्षं चतु
राननोपिन प्राणिनोति प्रकटप्रवादः १४० येषु भेषु प्रशंसति शौरकर्म महर्षयः शंसति ते शुभे च वनखदन्तविलेखनम् १४१॥

ल. सं.
८

अथाक्षरारम्भः ॥ गणेशपिष्णुवाग्रमापपूज्यपञ्चमाब्दकेतिथौ शिवा ११ र्क १२ रिक १० द्विषट् ईशर ५ त्रिके ३ शिवा ११ र्क १२ रिक १० द्विके २ तिथौ ध्रुवान्यमित्रमेपरैः शुभैरधी।
वोऽनिलान्यभादितीशतर्षमित्रमेचरो न सत्तनौ शिशोर्लिपिग्रहः सतादिने १४२ अथविद्यारम्भः मृगात्करच्छतेस्त्रयेऽश्वमूल
पूर्विकात्रयेगुरुद्वयेऽर्कजीवविच्छिन्ने द्विषट् ईशर ५ त्रिके ३ शिवा ११ र्क १२ रिक १० द्विके २ तिथौ ध्रुवान्यमित्रमेपरैः शुभैरधी।
तिरुत्तमात्रिकोण ९।५ केन्द्र १।४।०।१० गैः स्मृता १४३ अथधनुर्विद्योद्यमः दीपिकायाम् ० अदितिगुरुयमार्कस्वातिचित्राग्नि
पित्र्यध्रुवहरिवसुमूलाश्वोत्तुभाग्यर्क्षकेषु विशनिशशिवुधाहविष्णुवोधेऽपि पौषे सुसमयतिथियोगे चापविद्याप्रधानम् ॥
१४४ अथव्रतबन्धः रामः विप्राणां व्रतबन्धनं निगदितं गर्भाष्टमे जन्मतो वर्षे वाप्यथपञ्चमेश्चिभिर्भुजां षष्ठे तथेकादशे १४५
वैश्यानां पुनरष्टमे पथ्यपुनः स्याद्द्वादशे वत्सरे कालेऽयदि गुणे गते निगदितं गौणं तदा हर्षुधाः १४६ अथनक्षत्राणि पूर्वाषाढ
हरित्रये शिवमृगभेहस्तत्रये रेवती ज्येष्ठा पुष्यभगेषु चोत्तरगते भानौ च पक्षे शिते गो२ मीन १२ प्रमदाद्धनुर् ९ चैव चरे ५ शुक्रे गुरौ भा।
स्करे पञ्चम्यां दशमी त्रये १०।११।१२ व्रतमिह श्रेष्ठं द्वितीयाद्वयोः १४७ रामः कवीज्यचन्द्रलग्नपारिपौ मृतौ वृतेऽधमाः व्यया १२
कुमार्गवौ तथाशनौ १ मृतौ ८ सुते ५ खलाः १४८ व्रतबंधेऽष्टषट् ईरिस्फ १२ वर्जिताः शोभनाः शुभाः त्रिषडाषे ३ ई। ११ खलाः पू
र्णागो कर्कस्यो विधुस्तनौ १४९ वशिष्ठः जीवोदये जीवगृहोदये वा जीवांशके जीवनिरीक्षिते च अल्पश्रुतीपि व्रतबन्धने च वागी
शतुल्यो भवति हि जेन्द्रः १५० रामः कृष्णप्रदोषेऽनध्याये शनौ निश्य पराङ्गके प्राक् संध्या गर्जितेनेष्टो व्रतबन्धो गलग्रहे १५१ क

८

सप्तमे चतुर्थी च सप्तम्यादिदिनत्रयम् त्रयोदशी चतुष्कञ्च अष्टावेते गलग्रहाः १५२ शुचि शुक्र पौषत पसादिगणिविरुद्धार्क १०१२
 १११२ सख्या शिततिथयः भूतादित्रितया १४।३०।११४ मो० संक्रमणस्यात व्रतेष्वनध्यायाः १५३ गर्गः अयने दक्षिणे चैव शय।
 ने बोधने हेरेः व्रतवन्धन कुर्वीत मन्वादिषु युगादिषु १५४ युगादितिथयः माघे पञ्चदशी कृष्णानभस्य च त्रयोदशी तृतीयामा
 धवे शुक्लानेव मृज्ये युगादयः १५५ मन्वादितिथयः अश्वयुजी शुक्ल नवमी द्वादश्यूर्जमधौ तृतीया च भाद्रपदे पितृतीया आव
 रोमाः सित्त्वमावास्या १५६ एकादशी च पौषे शुचि शितदशमी सप्तमी च माघे बहुलाष्टमी नभस्य प्याषाढी कार्तिकी च तद्वत्।
 १५७ फाल्गुण शितपञ्चदशी चैत्रज्येष्ठस्य पौर्णमासी च मन्वन्तरादय इमाश्चतुर्दशोक्ताः बुधैः पुण्याः १५८ वटकन्याजमणेशे
 स्त्रिकोणायदिसप्तगं ५।८।११।२।७ श्रेष्ठो गुरुः स्व १० षट् द्वाद्ये ३१ पूजयान्यत्र निन्दिताः ४।८।१२।४।२ स्वोच्चैस्वभेस्वमेत्रे वा स्वां

वे	ज्ये	आ	आ	भा	कु	का	अ	पौ	मा	फा	चै	मासा	वे	भा	का	मा	युगादितिथि०
०	१५	१०	८	३	९	१२	०	११	७	१५	३	मन्वादि तिथिप	३	१३	९	३०	
शुक्र		१५	३०			१२	अभा				१५	क्षश ह	शु	रु	शु	रु	पक्ष शु क
शु		शु	रु	शु	शु	शु	०	शु	शु	शु	शु						

शिवगीतमोगुरुः रिष्काष्टतूर्यगो १२।४।८ पीष्टो नीचा
 रिस्थः शुभोप्यसत् १५९ चैत्रे मासे भास्करे मोनसंस्थे कु
 र्यान्मौज्जीवं धनं ब्राह्मणानाम् शुक्रस्यासंवाक्यते।
 नोवलोकं मेव ग्राह्या चन्द्रगुर्वोश्च शुद्धिः १६० मोने
 स्थितेः कैंदिनपुङ्गवानां व्रतस्य वन्धं खलु मासि चैत्रे न गज्जदोषोद्विरुद्धो गल

ल. सं.
९

ग्रहानध्ययनादिदोषः १६१ मीनेगीर्वाणमंत्रिण्यथदिवसकोचन्द्रताराद्यशुद्धौ चूडाकपोपनीतंब्रतमिहनियतंप्रोच्यतेगर्गमु।
 रव्यः गर्भाद्वर्षाष्टमेवापरिनयनविधिर्जन्मतोवापिसौख्यविद्यातत्त्वार्थवेतासुतधनसाहितोभाग्ययुक्तोऽधिकारी १६२ इतित्र
 तवन्धः अथाग्न्याधानम् यशोधरः रेवत्युत्तररोहिणीगुरुविधुज्येष्ठाविशाषाग्निभे जीवेशीतकोरकुजेऽथतरणोकेन्द्रेत्रिकोणे
 शवा ११४। ७। १०। ९। ५। पोपचोपचयस्थितेः ३। १। ६। ११। १०। शुभतिथौलग्नेविधौशोभनेकुर्यादग्निपरिग्रहंसुरगुरौपुष्टेशुभेरा।
 त्रिपे १६३ रामः सैकातिथिर्वारयुताकृता ४ प्राशेषेगुणे ३ भ्रे भुविवन्दिवासः सौरव्याय होमेशशि १ युग्मे २ शेषप्राणार्थना।
 शोदिविभूतलस्थे १६४ सूर्यमास्त्रि ३ त्रिभे ३ चान्द्रे सूर्यविच्छुक्रपुङ्गवः चन्द्राज्यागुशिषिणो नष्टाहोमाहुतिः खले १६५ अ
 थराज्याभिषेकः दैवज्ञचिन्तामणौ ० राशीशलगेनशदशाधिनाथैः सूर्यो रतारापतिभिर्चलिष्टैः समुद्रतैर्भागवजीवचन्द्रेरिष्टो
 भिषेकरवमहीपतीनाम् १६६ रेवत्युत्तरमैत्रपुष्यहरेभेज्येष्ठाश्विनोरोहिणी चन्द्रादित्यदिवाकोरशुभतिथौकेन्द्रात्रिकोणेशुभे
 ११४। ७। १०। ५। ९। क्रूरेचोपचय ३। ६। १०। ११। स्थिते स्थिरगृहेवारेवधादित्रयेचन्द्रेऽर्केचमहीभूतामुनिवैरुक्तोभिषेकः शुभः १६७ अथ
 दीक्षाकालः ॥ अस्मत्संग्रहे वैशाखे श्रावणे चैत्रे आश्विने कार्तिके तथा मार्गशीर्षे तथा माघे फाल्गुणे च शुभावहा १६८ शेषागमेशुक्ल
 पक्षेशुभादीक्षाकृत्स्नमध्ये फलप्रदापञ्चम्ये ५ कादशी ११ शुक्ला सप्तमी ७ चत्रयोदशी १३। ५।
 दशमी १० शुक्लपक्षस्यद्वादशी १२ तु विशेषतः तृतीया ३ विहितानित्यषष्ठी सर्वत्रनिन्दिता ॥

१.	दु.	शु.	श.	चं.	मं.	गु.	रा.	के.	ग्न.
३	३	३	३	३	३	३	३	३	३

१६९ रामार्चनचन्द्रिकायाम्० खौगुरौशनौसोमेकर्तव्यावुधशुक्रयोः अश्विनीरोहिणीस्वातीविशाखाहस्तमेषुचज्येष्ठोत्तरात्र
येष्वेवंकुर्यान्मंत्राभिषेचनम् १७० तथाच० चित्राद्रीरेवतीपुष्यमृगश्रवणशततारकाः धनिष्ठा मित्रमघामूलश्रवणेसर्वदीक्षणम्
१७१ शुभोदयेशुभैः केन्द्रधर्मात्मज १।४।७।१०।५।९। गृहस्थितैः सर्वदीक्षाप्रशस्तास्यात्पोपेश्वत्रिषडायोगैः ३।६।११।१७२॥ अथ
मोक्षदीक्षा० श्रीपतिः॥ देवाचार्य्यकर्म १० भावप्रपन्नेपोपेधर्म ९ स्थानेगेर्चीर्य्यहीनैः योगेप्रवर्ज्याह्येसुस्थिरचकार्य्यतेज्ञे।
स्तत्रदीक्षामुमुक्षोः १७३ सिद्धिनिःशेषरेनिन्दितेष्वपिकालेषुदीक्षोक्ताग्रहणशुभा रविग्रहेसिद्धिराशीघ्नदीर्घकालेशशिग्रहे
१७४ अथविवाहः तत्ररामः गुरुशुद्धिवशेनकन्यकानांसमवर्षेषुषडब्दकोपरिष्ठात् रविशुद्धिवशाच्छुभोवराणामुभयोश्चन्द्र
विशुद्धितोविवाहः १७५ तत्रमैथिलः रेवत्युत्तररोहिणीमृगमघामूलानुराधाकरस्वातीषुप्रमदातुलामिथुनगोलग्नैविवाहः शु
भः मासाः फाल्गुणमाघमार्गशुचयोज्येष्ठस्तथामाधवः शस्ताः सौम्यदिनंतथैवतिथयोरिक्ताकुहवर्जिताः १७६ अथवरक
न्ययोः प्रीतिः वर्णयोनिश्चमैत्रीचग्रहाणांगणसंज्ञकमवर्गचराशिकूटचनाडीचैतेगुणाधिकाः १७७ तत्रवर्णः कर्कोलिमीन
४।८।१२ विप्रेशोमेषः सिंहो १ धनुर् ९ नृपः॥ वृषः २ कन्या ६ मृगो १० वैश्यः शूद्रो युग्म ३ तुला ७ घटः ११।१७८ वर्णप्रेष्ठातुयानीरीत।
स्याभर्तानजीवति यदिजीवतिचैद्रर्ताविदेशनिरतः सदा १७९ अथयोनिः अश्वः शतभिषाश्विन्योरवतीभरणीगजः ह्योगेश्व
कृतिकापुष्योनागोचमृगुरोहिणी १८० आर्द्रामूलमपिश्वानौमूषकौभगपैतृकौ आदित्याहिश्चमाज्जरीरौ आपोविष्णुश्चमर्कदौ

ल. सं.
१०

१८१ अहिर्बुध्न्यार्यमेगावोमित्रज्येष्ठा मृगोतथा वसुपौष्टपदे सिंहो हस्तस्वातो चमाहिषौ १८२ चित्राविशोषव्याघ्राख्यौ अभिजि
श्वेचवभुक् योनयः कथिताभानां वैरं मैत्रीं विचारयेत् १८३ श्रीपतिः गोव्याघ्रगजसिंहमश्वमहिषं श्वानं च वमूरगं वैरं वानरमे
षयो श्वसुमहतद्विडो लेनुरम् लोकानां व्यवहारतो न्यदपि च ज्ञात्वा प्रयत्नादिदं दंपत्योर्न पमृत्ययोरपि सदा वर्ज्यः शुभस्यार्थि
भिः १८४ राश्याधिपौ लघुजातके ० कुज १ शुक्र २ र्हे ३ र्हु ४ र्क ५ र्द ६ शुक्र ७ कुज ८ जीव ९ सौरि १० यम ११ गुरवः १२ भेषाः १८५
शुक्रमन्दशितौ समप्रवशशिजीसित्राणि शेषारवेः तीक्ष्णं शुर्हिमरश्मिजस्य सुहृदो शेषाः समाः शीतलोः १८६ जीवेनूत्सक
राः कुजस्य सुहृदो र्हेः शिताकी समौ मित्रे सूर्यशितौ बुधस्य हिमगः शत्रुः समाश्वापरे १८७ सूर्यस्य शीतावरी रवि सुतो
मध्येऽपरे त्वन्यथा सौम्यार्की सुहृदो समौ कुजगुरुशुक्रस्य शेषावरी १८८ शुक्रशौ सुहृ

॥ अथ मैत्रीचक्रलिख्यते ॥ ० ॥ ० ॥							
र.	च.	मं.	बु.	ह.	शु.	श.	ग्रहाः
च. ह.	र. बु.	र. च.	शु. र.	म. च.	श. बु.	बु. शु.	मित्राः
मं.	बु.	ह.	र.	बु.			
बु.	ह. मं.	शु. श.	मं. श.	श. मं.	ह. बु.	समाः	
श. शु.	०	बु.	च.	बु. शु.	र. च.	र. च.	शत्रवः

दौ समः सुरगुरुः सौरस्य चान्येऽरयः इति ग्रहमैत्रीचक्रम् अथ गणः तत्र श्रीपतिः ॥
हस्तस्वाति सुतिमृगशिरः बुधमैत्राश्विभानि पौष्ठादित्ये जगुरिह बुधादेव संज्ञानि भा
नि पूर्वातिस्वः शिवभरणी रोहिणी ज्येष्ठा राश्वशार्दुर्मर्त्या ह्यमुडगणं नूनमेतन्मुनीन्द्राः
१८९ चित्राश्लेषानि क्रतिपितृभेवा सवैर्वासवाक्षशक्राग्नौ भेवरुणदहनर्षे च रासो
गणोऽयम् श्रेष्ठा प्रीतिः स्वकुलगणयोर्मध्यमादेव पुंसां मर्त्येर्देवैः सह राक्षसां वैरमाहुः

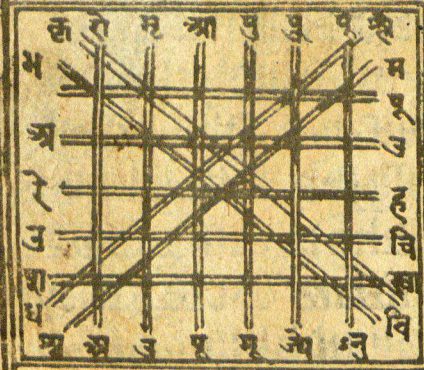

१८० अथवर्गः तत्ररामः ॥ अष्टक ५ चर्द ४ त ७ प १ य ३ श २ वर्गाः खगेशमार्जोरसिंहशूनाम् सर्पाषुमृगावीर्नानिजपञ्चम
वैरिणामष्टौ १८१ अथराशिकुटरत्नमालायाम् षट् षट्काष्टके मृत्युरपत्यहानिः पाणिग्रहः स्यान्नवपञ्चमेषु १८२ नैस्वध
नं द्वादशके २१२ परेषु प्रेमातिरेको हि वधूवरस्य १८२ ग्रन्थान्तरे ० एकाधिपत्ये समसप्तके वालाभेतृतीये दशमे चतुर्थे नाडी
वियोगगणने त्रभाऽवेन चिंतयेदुद्धहनादिकाले १८३ ग्रहे मैत्रत्वे राशिदोषो नास्ति ० अथ नाडीचक्रम् तत्र वशिष्टः आवृत्तिभिर्भे-
स्त्रिभिराश्विभाद्यैः क्रमोत्क्रमाभ्यागणयेदुडुनि यदैकपर्वण्युभयोश्च धिस्नेनेष्टान्तर्यो भृशमेकनाडी १८४ राश्येके चिद्विन्नमृसु
द्वयं स्यान्नक्षत्रेके राशियुग्मं तथेव नाडीदोषो नो गणानां च दोषो न क्षत्रेके पादभेदे शुभं स्यात् १८५ अथ पादवेधः स्वरोदये आद्य
शेन चतुर्थी शं चतुर्थी शेन चादिमम द्वितीयेन तृतीयेन तु तृतीयेन द्वितीयकम् १८६ अथ विवाहदिवससोधनम् तत्रादौ दशयोगचक्रम् १८६
अथ विवाहदिवससोधनम् तत्रादौ दशयोगचक्रम् शून्ये ० क १ वेद ४ ऋतवोद्दिश १० रुद्र ११ युक्ताः पञ्चैक १५ नागशिशिरांशु १८
नैवेक १८ स्वाशिवः २० आद्यर्क्षतः शशिदिवाकरभानियुक्तभागं च देयमुडुभिर्दशयोगचक्रम् १८७ वायुवर्षाग्निभूपालचौरमृत्यु
ज्वराक्रमात् वज्रवोरैस्ततिः नूनं दशयोगफलं भवेत् एतन्मित्रशेषां के विवाहो निषिद्धः १८८ अथ लता ० नक्षत्रं द्वादशभा-
नृत्ततीयं लतया कुजः षष्ठं जीवोष्टमं शोरिर्हन्ति दक्षिणतः सदा १८९ वामेन सप्तमं चाद्रीनवमं सिंहिकासुतः पञ्चमं भृगुजोह
निद्वाविंशं पूर्णचन्द्रमाः २०० अथ पातः अस्मत्संग्रहे ० सूर्यभासर्ष्यमघाचचित्रामैत्रं तथेव च अवणोरेव ती प्रोक्तं पातं भूमिं समतम्

ल. सं
११

२०१ अश्विनीभारितोगण्यपातमंयदिसंमतम् तद्दिनेचविवाहादिनकर्तव्यं कदाचन २०२ अथयुतियामित्रदोषः अत्रिः पा
पात्सप्तमगः शशियदिभवेत्यापेनचेत्संयुतो यत्नेनापिविवर्जयेन्मुनिमतोदोषोपिसंकथ्यते यात्रायां विपदो गृहेषु मरणशौरे
षुरोगमहानुद्वाहे विधवाव्रते च मरणं शुलं च पुंश्चर्मणि २०३ तत्र विशेषः पातयुक्तं च नक्षत्रं विवाहनक्षत्राच्चतुर्दशमं १४ विवाहे
नेष्टः अथपंचशलाका ॥ कूरेर्मुक्तं कूरगंतव्यमृक्षं कूरं क्रांतं कूरं विद्वं च नेष्टम् यच्चोत्पातैर्भौमदिव्यान्तऋक्षैर्दृष्टं तद्वत्कूरं लज्जाह
तंच २०४ चक्रेतस्मिन्नेकरखास्थितेन ज्ञेयं नूनं विद्वमृक्षं ग्रहेण केचित्तस्मिन्त्रोच्यते पादवेधोभानां चिन्त्यस्तत्र ल

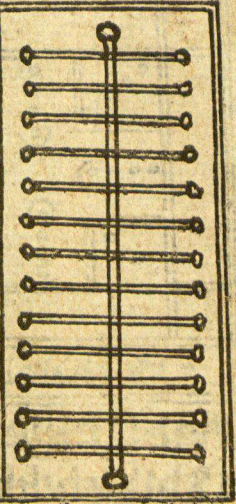
ज्ञानिपातः २०५ उत्तराषाढस्यान्तपादः श्रवणचतुर्दशकादौ अभिजिदुक्तिः
यस्याशशिः सप्तशलाकभिन्नः पापैरपापैरपापैरथवा विवाहे उद्वाहवस्त्रेण तु
सावृताङ्गीस्मशानभूमौ रुदती प्रयाति २०६ अथ खार्जुरचक्रम् तत्र श्रीपतिः
व्याघातशूलपरिघव्यतिपातपूर्वगण्डातिगण्डकुलिशेषु सवैधृतेषु आदि
त्यचन्द्रपितृसर्पभद्रश्रमूलमैत्राव्यतिष्यसूरवादिकिभानिमूर्द्धि २०७ यस्मिन्नि
नैकरखायासूर्यचन्द्रमसौ भवेत् दृष्टिपातस्तयोस्तस्मिन्मङ्गलं च विवर्जयेत् ॥
२०८ अथ बाणपञ्चकम् ० धार्यातिथिः १५ सूर्य १२ दशा १० पृष्ठ वेदा ४ संक्रां

॥ इति नाडीचक्रम् ॥		
अ.	भ.	क.
आ.	मृ.	रो.
पु.	पू.	श्ले.
उ.	पू.	मं.
ह.	चि.	स्वा.
ज्ये.	ज्ये.	वि.
मृ.	पू.	उ.
श.	घ.	अ.
पू.	उ.	र.

ह	र	मृ	आ	पु	पू	श्ले
म						म
अ						पू
इ						उ
उ						ह
पू						वि
श						स्वा
ध						वि
अभिउ पू मृ ज्ये शु						

नितोजातदिनैश्च योज्याग्रहेर्विभक्ता यदि पत्रपञ्च ५ शेषोरुजाग्निर्नृपचे
 (मृत्युः २०९) अथोपग्रहाः भुकर्म्यः सप्त ७ मर्क्षे भवति सवित् भात्यन्त्रमे ५ विद्यु
 युक्तः शूलं चैवाष्ट ८ संख्ये शनिरिति दशमे १० केतु ११ दृष्टौ व १८ दण्डस्त्रिपञ्च १५
 संख्ये सनवदशमिते नूनमुल्काप्रदिष्टाधिस्नेहिः सप्त संख्ये १४ मुनिभिहितश्चा
 त्रनिर्घातपातः २१० भोदेकविंशति २१ मितात्कथितास्तुमोह २१ निर्घात २३ कर्म
 २३ कुलिशाः २४ परिवेष २५ युक्ताः एधिन्दुगेषु न शुभदंखलुकर्मकार्ये सिद्धिः प्र
 याति दहनास्त्रविषादिकर्म २११ अथक्रान्तिशाम्यम् ० मुहूर्तविनामणौ दिप
 ज्वा ५ स्याज्जोगो २ मृगो १० तौलि ९ कुंभो १२ कन्या ६ मीनो १२ कर्को ४ ली ८ चा
 प ८ युग्मे ३ तत्रान्यान्यचन्द्रभान्वो निरुक्तक्रान्तिः शाम्यन्ते शुभमंगलेततः॥

२१२ अथपट्टाचक्रम् तत्रकाशिनाथः पट्टाकारं लिखेच्चक्रमष्टकोणसमन्वितम् यस्मिन्क्षेत्रस्थितः सूर्य
 सदाद्यं मध्यमंत्रयम् त्रयं ३ त्रयं ३ च सर्वत्रततः पूर्वोदितो लिखेत् २१३ अस्मत्संग्रहे पक्षद्वयोर्न शुभदं धनलाभमृ
 त्युरोर्भाग्य संततिमुखे विधवान्यसक्ताधान्यानि संचयकरी सुखसंपदाभिर्मध्यादितः फलमुसनीहसव्यमार्गो २१४ अथ

कर्तरीयोगः तत्रवारहः द्वयोः पापग्रहोर्मध्ये चन्द्रलग्नो भविष्यतः तदा मृत्युर्विजानीयात्पञ्चाब्देनात्र संशयः २१५ सौम्ययो-
गात्कर्तरीयोगो न स्यात् वशिष्ठः एकार्गलोपग्रहपातलत्रयामित्रकर्तरीयुद्धास्तदोषाः नश्यन्ति चन्द्रार्कवलोपपन्ने लग्नय-
थाकाभ्युदयेतुदोषा २१६ उपग्रहर्षे कुरुबाल्लिकेषुकलिङ्गवद्ग्रेषु च पातितं भम् सौराष्ट्रसालेषु च लातितं भन्त्यजेतुविद्।
किल सर्वदेशे २१७ मूर्तचिन्तामणौ० जन्मलग्नभयोर्मृत्युराशौनेष्टः करग्रहः एकाधिपत्ये राशौ शोभेत्त्रे वा नेव दोषकृत

॥ अथ क्रान्तिसाम्यम् ॥

	१	१२	११
२	१	१२	११
३	१	१२	११
४	१	१२	११
	५	६	७

२१८ श्रीपतिः उदयगतनवांशः स्वशरद्व्यायुतो बानभवति यदि मृ-
त्युः स्यात्तदानीं वरस्य परिणयसमये चेन्नैवास्तो दशाशः स्वपतिस-
हितदृष्टामृत्युकारी च वध्वाः २१९ विवाहपवले भौमलग्न १ कलत्रे
७ नैधन ८ गते शुक्रारि ६ सप्ता ७ षष्ठे चन्द्रे रन्ध्र ९ विलग्न ९ षष्ठे नि-
रते लग्ना १ स्तगे ७ भास्करे तद्वद्भानुसुते ११ ७ गुरो निधनगे ८ सौम्येष्ट ८
यामित्रगे ७ जायां ७ भोधि ४ विलग्न १ कर्म १० निरते राहर्न पाणिग्रहः
२२० रामः पापौ कर्तरीकारको रिपुगृहे नीचे स्तगे कर्तरी दोषो नैव।
शितेऽग्निनीचगृहे गतत्पष्टदोषोऽपि न भौमेऽस्तरिपुनीचमे न हि भवेद्भौमे

॥ अथ पट्टाकारचक्रम् ॥ ०

	००	००	००
	००००	००००	००००
	००	००	००

ष्टमो दोषः कृन्नीचेनीचनवांशकेशशिनिरिष्वा १२ द्वादिदोषोपिन २२ श्रीपतिः हिवुक ४ धर्मसुतो ५ दय १ कर्मसु १०
त्रिदशराजगुरो यद्विशिते यदशुभशुभतां समुपेतितच्छुभफलनितरामभिवर्द्धते २२२ अद्यायनर्तुतिथिमासभयक्षरधास्तिथ्य
न्धकाणवधिरागमुखाश्वदोषाः ॥ नश्यन्ति विदुरुशितेधिहेकेन्द्रकोणेतद्वृषापविधुयुक्तनवांशदोषाः २२३ लग्नाधिपविनाद्येन सर्वे
खगनेष्टाः अथगोधूली नास्यामृक्षनतिथिकरणैवल्लग्नस्य चिन्तानोवावारो न चलवविधिर्नो मुहूर्तस्य चिन्ता नोवायोगो न मृत्तिभवनं
नापियामित्रदोषांगोधूलिः सामुनिभिरुदिता सर्वकार्येषु शस्ता २२४ ग्रन्थान्तरे लग्नं यदा नास्ति विशुद्धिमन्यद्गोधूलिकं साधु न द
वदन्ति लग्ने विशुद्धे सति विर्ययुक्ते गोधूलिकं नैव वदन्ति सन्तः २२५ रामः अस्तं याते गुरुदिवसे सौरे सार्के लग्ना मृत्योरिषु भवने
चन्द्रौ कन्यानाशः तनुमदनमृत्युस्येभौ मेवोढर्जा शौलाभे ११ धनसहजे चन्द्रसौरव्यम् २२६ अथ वधूप्रवेशः समाद्रिपञ्चाङ्ग
दिने विवाहाद् वधूप्रवेशाष्ट १६ दिनान्नराले शुभः परस्ताद्विषमाब्दमासे दिनेऽक्षयवर्षात्परतो यथेष्टम् २२७ अथ प्रवेशनक्षत्राणि
ध्रुवक्षिप्रमृदस्त्रौत्रवसुमूलमघानिलेवधूप्रवेशः सन्नेष्टारिक्ता ४।८।१४ रर्के १२ बुधपरैः ॥ अथ द्विरागमः ॥ देवतचिन्तामणौ
ज्येष्ठा पुष्य पुनर्वसुत्तरहरे व्रश्चानुराधा शिवनीहस्तादित्रयपौलमूलमृगभेमे घालिके भेरेवौ कन्यातौलि ७ नृयुग्म ३ मीन १२ मकर १०
लग्ने च यात्रातिथौ नारीणां शुभदोद्विरागमविधौ जीवजशुक्लेऽहनि ११ शुक्ले पक्षे कार्यमिति अथ पुनार्याः प्रथमसमागमे ३ त
रात्रयोहिण्यापुष्ये मैत्रेकरे मृगे चित्रा स्वाती विशाखा सुपुनार्याः संगमः शुभः २२८ कन्यादेवनिक ७ मीन १२ गो २५ लि ८ भवने केन्द्र

स्थिते सद्गृहे पापे विप्रय ३ लाभ १९ वैरि ६ सहिते दूने ७ शुभैरीक्षते वारे सौम्यदिनेषु विष्टिकरणे सस्ते चरित्ताष्टमे एकामारहितेति
 यो शुभविधौ दारौ पभोगः स्मृतः २२९ देत्येज्यो ह्यभिमुखदक्षिणे यदि स्याद्गृहे तपुनर्हि शिशुगर्भिणी न वाढाः बालश्चेद्भजति विपद्य
 तेन वाढा चेद्दन्त्या भवति च गर्भिणी त्वगर्भा २३० नगरप्रवेशविषयाद्युपद्रवे करपीडने विबुधतीर्थयात्रयोः नृपपीडने न वबधूप्र
 वेशने प्रतिभार्गवो भवति दोषकृन्तहि ३३१ पित्र्ये गृहे चेत्कुचपुष्पसंभवस्तदानदोषः प्रतिशुक्रसंभवः भृग्वङ्गिरो वत्सवशिष्टक
 श्यपात्रीणां भरद्वाजमुनेः कुले तथा २३२ इति लघुसंग्रहे विवाहादिरागमनप्रकरणम् अथ द्वांगयात्रायां राहुविचारः अलि
 धनुमकरार्के पुर्वसंस्थे च राहुर्घटसफरतया ज्ञेयः दक्षिणे संहिकेयः दृषमिथुनकुलोरे पश्चिमे दिग्बिभागे हरियुवति तुलायां चो
 नोर्द्वांगराहुः २३३ सोमदत्तः अग्रतो राहुर्वैधव्यं दक्षिणे सुतहा भवेत् पृष्ठे पुत्रवती प्रोक्ता वामे सौभाग्यदायिनी २३४ यथा भृगुर्द
 क्षिणसन्मुखस्यामृगीदृशी नाम शुभोगमे सदा तथैव राहुः परिकल्पनीयो द्वांगेन कार्यं भृगुजादिलोमम् २३५ अथ यात्राप्रक
 रणमारभ्यते तत्र रामः नवष्टी न च द्वादशी चाष्टमी नोशीतायातिथिः पूर्णिमा न ऋक्ताहयादित्ये मे त्रैदुजीवांत्यहस्तः श्रवो वास
 वैरेव यात्राप्रशस्ता २३६ पूषभा कृत्तिका दोषादे चन्द्रो व्यवस्थितः तावच्छुक्रो भवेदन्धः सन्मुखे गमने शुभः २३७ अथ स
 र्वाङ्गीतिथिवारज्वनक्षत्रनामाक्षरसमन्वितम् हि २३८ चतुर्भिर्गुणितं सप्त ७ पृष्ठ ८ सद्भाजितम् २३९ आदिशून्ये भवेद्धानि
 मध्यशून्ये रिपोर्भयम् अंतशून्ये भवेन्मृत्युः सर्वाङ्गी विजयी भवेत् २४० श्रीपतिः मूर्तिः १ कौशो २ धन्विनो ३ बाहनानि ४ मंत्रः

५ शत्रुः ६ मार्गः ७ आयुः ८ मर्नश्च ९ व्यापारः १० श्वप्राप्तिः ११ रप्राप्तिः १२ रेवं लग्नात् भावाद्वा दशैते विचिन्याः २४० व्रंति कृणुयाया
रिवर्ज्ये हि भावान्न व्यापारं निघ्नतः सूर्यमौमौ सौम्याः पुष्पन्ये वहित्वा रिभावं शुक्रश्चास्तं मृत्युमूर्तिः तथेन्दुः २४१ व्यापारिषु यमो रोचे
च्छक्तिभाजः शुभग्रहाः प्रयाणेनृपतेर्यस्य हस्तस्थानस्य मेदिनी २४२ गुरुलगे रविः षष्ठे रन्ध्रे नेन्दुश्च गच्छतः यस्य तस्या रिसेनाग्ने
खलमेव त्रीवनस्थिए २४३ गुरो केन्द्रे ११४१ ७११० त्रिकोणे ५१९ चरवौ लाभे ११ चकर्मणि १० कल्याणयोगो भूपस्य यातुः कल्याण
रुद्रदेवत २४४ ग्रन्थान्तरे ० लग्नारिकर्म हि वुकेषु शुभेक्षितज्ञेद्यनान्यलग्नरहितेषु शुभग्रहेषु पातुर्भयं न भवति प्रचरेत्समुद्रं
यद्यस्य नाकिमुतवारिसमागमेन २४५ श्रीपतिः एकेनापि ज्ञास्फुजिह्वा कपनीनां योगः प्रोक्तः केन्द्रधर्मात्मजेषु ११४१ ७११० १९१५
हाभ्यामेषां वाधियोगाभिधानं नूनं सर्वैरेव योगाधियोगः २४६ योगेन येनृपतयोरिगृहं व्रजंति क्षेमेन ते गमनमागमनञ्च कुप्युः
क्षेमं यशोरिपु विनाशमथाधियोगे योगाधिपोगेन जपेद्वरित्रीम् २४७ जननसमयलग्नान्नेधने जन्मभादानि जरिपु भव
नाद्वा शत्रुभेलग्रयाते पतिभिरुदितदीपैर्लग्नगोः पार्थिवानां गमनमथ विषं वा भक्षिणं तुल्यमेव २४८ रत्नकोशे ० षष्ठाद्
ष्टमां त्या १२ लग्नेते विलग्नपेयात्रानदेया शुभदैरपि ग्रहेः विनश्यतेषां फलमत्र लग्नयो मृत्युं करोत्येव यतो हि भूपतेः २४९
लग्नाधिपे सूर्यसुते यनीचगे पुराजिते नैधनशत्रुगोहे एवं नृपो यात्परिराजयोगे प्राप्नोति मृत्युं यमना बद्धि २५० अथ
प्रस्थानविधिः गृहाद्गृहान्तरगर्गः सीमः सीमान्तरभृगुः शरक्षेपाद्द्वराजो वशिष्ठो नगराद्दहिः २५१ प्राच्या महा निमुनयः प्रव

ल सं
१४

रन्तिसप्रयाम्यामतीवशुभरानिदिनानिपञ्चत्रीण्येवपश्चिमदिशिस्थितिनायकानांप्रस्थानकेषुदिवसद्वयमुत्तरेस्यात् २५२
त्वागच्छतिपादेचेत्तैलगुडक्षीरपक्वमांसानिविनिवर्ततेसरुग्रःस्त्रीहिजमपमानमृत्युः २५३शकुनादिकंग्रन्थविस्तारभयान्न
लिखितंयतोबालानांग्रन्थविस्तारोदुस्तरः अन्वग्रन्थादचगम्यविरुद्धशकुनेविचार्यव्रजेत्सोदामिनोवर्षणवर्जितेषुनाकालेजे
षुप्रवसेन्नेन्द्रः आसपरात्राहुवमडुतेषुदिव्यान्तरिक्षस्थितिजेषुचेवम २५४ रतिलघुसंग्रहे यात्राप्रकरणम् तत्ररामः यद्द्वंद्वं २
क ९ सुते ५ श ११ दिग्वित १० मसौ ग्रामः शुभोनामभास्ववर्गोद्विगुणविधायपरवर्गोद्विगुणैः सेवितमकाकिन्यस्त्वनयोश्चतद्वि
वरतोयस्याधिकः सोऽर्थदः २५५ अथद्वार हिजटवैश्य २६ १० शुद्ध ३ २० ११ नृप १ ५ १८ राशीनांहितं पूर्वतः गो २ सिंह ५ न
क्र १० मिथुनं ३ निवसेन्नमध्येग्रामस्य पूर्वककुभोलिटरुषा १२ दुणाश्च ईकको ४ धनु ९ तुलभ ७ मेघ १ घटा ११ स्वतद्वर्गः स्व
पञ्चमपराबलिनः स्युरेन्द्राः २५६ एकोनितेष्टर्षहताद्वितीयाहोपानितेष्टायहतेन्दुनागेः ८१ युक्ताघनेश्चापियुताविभक्ताभूपाधि
भिः २१६ शेषमितोहिपिराडः २५७ खेष्टायनक्षत्रभवोऽथैर्ष्यहस्याद्विस्तृतिविस्तृतिहृच्चदीर्घता आयाध्वजोधूमरहिस्वगोखरे
भाध्वाक्षकाः पिराड इहाष्टशेषिते २५८ अस्मत्संग्रहे पिराडनवा ८ शा ८ गि ३ गजा ८ ८ संख्यैः क्रमेणगुणयः खलुपञ्चधावाविभा
जितेष्टा ८ र्क १२ गजा ८ र्क २७ स्वार्के १२० रायोघनक्षेगृहायुरुक्तम् २५९ ध्वजोधूमोऽथसिंहश्चसौरभेयः स्वरोगजः ध्वाक्षश्चेति क्र०
मेषेवतरायाष्टकमुदाहृतम् २६० रामः ध्वजादिकाः पूर्वदिशिध्वजेमुखंवाप्यहोर्पूर्वयमोत्तरेतथाप्राच्यांषेप्राग्यमयोगैथवापश्चा

१४

दुदकपूर्वयमोद्विजोदितः २६१ ममाग ८ तष्ट्वययईरितोऽसौध्रुवाऽदिनामाक्षरयुकसपिण्डः तष्टोगुणैरिन्द्रकृतान्तभूपाद्यसाम
येयुर्नशुभोत्तकोऽत्र २६२ रदिसुपूर्वादिताशालाध्रुवाभू १ दौ २ कृतो ४ गजाः ८ शालाध्रुवाङ्कः संयोगः सैकोवेशमध्रुवादिकम २६३
श्रीपतिः ॥ ध्रुवञ्च १ धान्यञ्च २ जयञ्च ३ नन्दः ४ खरञ्च ५ कान्तञ्च ६ मनोरमञ्च ७ सुवत्स संज्ञ ८ खलु दुर्मखाख्यः ९ क्रूर १० विपक्ष
११ धनदं १२ क्षयञ्च १३ २६४ आक्रन्द १४ संज्ञं विपुलाहूयं च १५ स्यात्योऽंशं तद्विजया १६ भिधानम् वास्त्वारम्भेन क्षत्राणि यशो
धरः ध्रुवहरिर्मृदुपुण्यः स्वातिहस्तानुराधादिति वरुणधनिष्ठा मूलभेसौम्यवारे उपचयगृहसंस्थैः पापगैः केन्द्रकोणे २४। ७। १०।
२। ५। बुधगुरुभृगुपुत्रेवेशमकार्यं प्रशस्तम् २६५ तिथावरिक्ते शुभे निशाकरे योगे शुभे लगते स्थिरे भेद्यगे च ३६। ९। १२ क
र्तुः शुभे देविलगने पापग्रहे मृत्युविवर्जिते गृहे २६६ वैशाखे श्रावणे मार्गे फाल्गुणे च विशेषतः पत्नीपुत्रार्थलाभः स्याद्गृहं क
र्तुं न संशयः २६७ कृष्णपक्षे शुभे ज्ञेयं शुक्ले सर्वसमृद्धिदम् षष्ठ्यमी वास्तुकार्ये निषिद्धाः परिकीर्तिताः २६८ कर्क ४ नक्र १०
हरि ५ कुम्भ ११ गतेः के पूर्वपश्चिममुखानि गृहाणि तौलि ७ मेष १ वृष २ वृश्चिक ८ जाते दक्षिणे त्रिमुखानि च कृत्वा २६९ पूर्वे
पश्चान्मुखे गेहं न लग्नास्मरगे विधौ सौम्ययाम्यमुखे गेहं न कुर्यात्पातालखे गते २७० रवौ गृहस्थो गृहिणी शशांके धने शिते
देवगुरौ च सौख्यम् विना समायाति बलेन हीने नीचस्थिते वास्तुपागते च २७१ सूर्यभाद्रपदे द्वास्तु चक्रं च दिनभावधिम्
अश्वे ७ शा १२ म्वरैः १० प्रोक्तमसत्सत्फलदंबुधैः २७२ कुजे वास्त्वामेध्यदेशः र्थहानिस्त्रीशानादौ पुष्टिरेष्टव्यं वृद्धिः नाशः स

ल. सं.
१५

नोः स्त्रीविनाशो मृतिश्च सम्यक्तोडाशत्रुतः स्याच्च सौख्यम् २७३ देवा लयेगेहविधौ जलाशये राहोर्मखंशं भुदिशोर्विलोमतः मी
नार्कसिंहार्कमृगार्कतस्त्रिभेखातो मुखोत्पृष्टविदि कुशुभो भवेत् २७४ ईशानवायव्यक्रमेण प्रविवारः पूर्वप्रवोत्पृष्टिकराध
नदस्वात्त्रैसवः याम्यारोगप्रदो ह्येयो धनहापश्चिमे प्रवः २७५ नवमायगृहं कृत्वा पंचभागंतु दक्षिणे त्रिभागमुत्तरे कार्यं शेषद्वार
प्रकीर्तितम् २७६ अथ प्रवेशः तत्र वशिष्टः अथ प्रवेशो नवसप्तमसौ म्यायने जीवशिते वस्त्राढ्ये शिते च पक्षे शुभवासे च वा।
स्वर्चनं भूतबलिं विधाय २७७ माघेऽर्थलाभः प्रथमः प्रवेशः पुत्रार्थलाभः खलु फाल्गुणे च चैत्रेऽर्थहानिर्धनधान्यलाभौ वैशा
षमासे सुखपुत्रलाभः जेष्ठेषु मासेषु परेषु नूनं हानिप्रदः शत्रुभयत्रदश्च २७८ जीर्णे गृहेऽग्यादिभयान्नैव पिमार्गोर्ज्योः आवण।
केपि सत्यात् वेशो म्बुपेज्या निलवाशयेषु नावश्यमस्मादिविचारणात् २७९ अथ प्रवेशनक्षत्राणि ० हस्तः पुष्यपुनर्वसुशतभिषा
स्वाती तथा रेवती रोहिण्युत्तरा भरणी मृगशिरा मूलं धनिष्ठा तथा कन्या कुम्भमृगालि सिंह मिथुनं स्वर्क्षं स्वराशुद्धे मवारा जीवशनि
तसोमभृगुजावेशमप्रवेशे शुभाः २८० तत्र गुरुः नन्दा भद्रा जया चैव पूर्णाः चतिथयः शुभाः अमावास्या च ऋक्ता च वर्जनीयाः प्र
यत्नतः २८१ श्रीपतिः त्रिकोणः १५ केन्द्रगैः १४४ ११० शुभैरकारट्काष्टमंत्यगैः ८
असद्वहैः स्थिरोदयगृहं विशेषलेविधौ २८२ अथ कुम्भचक्रम् रामः वत्के भूरविभा।
प्रवेशसमये कुम्भे यदि दाहः कृताः ४ प्राच्या मुहसने कृता ४ यमृगता लाभः कृ।

मुख	पूर्वपार	दक्षि	पश्चिम	उत्तर	गर्म	गुद	कण्ठ
१	४	४	४	४	४	३	३
दाह	उदसन	लाभ	श्रीः	कलि	नाशः	स्थेः	सौख्य

१५

ताः ४ पश्चिमे श्रीर्वेदा ४ कलिसन्नेरेयुगमितागर्भे विनाशो गुदे रामः स्थैर्यगतः स्थिरत्वननलाः कण्ठे भवेत्सर्वदा २६३ इति
श्रीलघुसंग्रहे लक्ष्मीनारायणकृते वास्तुप्रकरणम् अथ जातकाध्यायः लघुजातके षष्ठेष्टमे वाचन्द्रः सद्यो मरणाय।
पापसंहारः अष्टाभिः शुभदृष्टो वर्षमिश्रे स हर्देन २८४ सुत ५ मदन ७ नवा ९ न्य १२ लग्न १२ अ ९ व्य शुभयुतो मरणाय शीत रश्मिः
भृगुसुत शशिपुत्रे देवपूज्य यदि वलिर्त्रयुतोः वलौकितो वा २८५ एकोपि पापोष्टमगः शत्रुगृहे पापवीक्षितो वर्षात् मारयति नरं जा
तं सुधारसोपेन पीतोपि २८६ लग्नाधिपजन्मयतो षष्ठाईष्टमदरिः फ १२ रौः प्रसवकाले अस्लमितो मरणकरो शशिप्रमितैर्बदे
द्वर्षम् २८७ जातकाभरणे राहुर्भवेज्जन्मनिकेन्द्रवर्ती कूरग्रहेऽपि निरोक्षामाणाः भवति वर्षदेशभिर्विनाशो वदति वाषोड
शकैश्च केचित् २८८ अथ शुभप्रयोगः पक्षे शिते भवति जन्मयदि क्षपापां कृत्स्ने तथा हनि शुभा शुभदृश्यमानः ते चन्द्रमा
रिपु विनाशगतोपि यत्नादाय त्सुरक्षति पिते वशि शुन्न हन्ति २८९ एकोपि यदि केन्द्रस्थो भोग्गो वा शो गिरां पतिः नवमे वा सुत।
स्थानि सर्वा रिष्टं निघारयेत् २९० लग्नाधिपो वा जीवो वा शुक्रो वा यदिकेन्द्रगः तस्य पुरुषस्य दीर्घायुः स भवेद्राजपूजितः २९१ य
दा वीक्षितो यामिनीशो दिने शं बुधश्चापि शीतोऽसमुद्दीक्षितश्च तदा ज्योतिषान्येन गण्येन किं स्यात्स जातो भवेद्दीश्वरो दीर्घजीवो
२९२ लघुजातके रविर्वज्र्यद्वादशगैरणफा चन्द्राद्वितीयगैः सुनफा उभयस्थितैर्दधुरा केन्द्रदुमसंज्ञितो न्ये २९३ सच्छीलं विषय।
सुम्बान्वितं प्रभुख्याति युक्तमनफा सुनफा यंधी धनकीर्तियुक्तमात्मा जितैश्वर्यं करोति २९४ बहुमृत्यु कुटुम्बारं भो नित्यमु-

तिः शुभग्रहदशं प्राप्य नराणां सुखमादिशेत् ३०४ लग्नाच्चतुर्थः गः पापो यदि स्याद्दलवत्तरः तदा मातृवधं कुर्यात्तत्केन्द्रे चापरो य
दि ३०५ द्वारं शेरिपुभावे वा यदा पापग्रहो भवेत् तदा मातृवधं कुर्यादरिगणो स्थिरो यदि ३०६ इति लघुसंयहे जातकप्रकरणम् ॥
अथ प्रश्नविचारः ॥ तत्र षट्पञ्चाशिकायाम् दृषसिंहवृश्चिकघटैर्द्विस्थानं गमागमोनस्तः नमृत्तं न चापिनष्टं न रोगं शान्ति
न चाभिभवः ३०७ तद्विपरीतं तु चैर्द्विः शरीरं मिश्रितं फलं वाच्यम् लग्नेद्गोर्ध्वः कृत्यं शुभदृष्ट्या शोभनमतोऽन्यत् ३०८ अ
थ लाभप्रश्नः ॥ त्रिपञ्चपलाभा ११ स्तः १ समयेषु सौम्या लाभप्रदाने षट्फलाश्च पापाः तु लायकन्यामिथुनो घटश्च नृराशयः
स्तेषु शुभं वदन्ति ३०९ इत्युर्द्विसप्तदशमाय रिपुत्रिसंस्थः पश्येद्गुरुः शुभफलं प्रमदाकृतं स्यात् लग्नार्थधर्मा सुतेनैधनगाः
श्वपापाः कार्यार्थनाशभयदाः शुभदाः शुभाश्च ३१० भट्टोत्पले पापैर्लग्नोपगतैः शरीरपीडां विनिर्दिशेत् कलहम् सुखसं
स्थेः सुखनार्शग्रहभेदं बन्धुविग्रहं च वेदत् ३११ अस्ते गमनविरोधः कर्मस्थे च न्याविसेना शश्च शुभदृष्टिसंयोगात्प्रसन्नः रुद्धः
द्वेदस्ति द्विम ३१२ दृष्ट्वा गतस्या गमनसुतधनसहजस्थितैर्ग्रहैर्लग्नात् सौम्येन षट्प्राप्तिर्लब्धा गमनं गरुशिताभ्याम् ३१३ द्वितीये केन्द्र
तोऽभ्येति यदा खट्वस्तदा गमः आपि पास्तर्ग्रहं दृष्ट्वा व्यादिति प्रसंकिताम् ३१४ पञ्चमेशो यलग्ने शो विषमर्क्षगतो यदा पुत्रज
न्मप्रदो ज्ञेयो कन्यानां समराशिगो ३१५ सुताधिपो नृराशिस्थः पुंराशिस्थो विलग्नयः वीक्ष्यतः पुत्रदः प्राक्तो युग्मराशौ च
कन्यका ३१६ लग्नाद्विषमोपगतः शनैश्चरः पुत्रजन्मदो भवति जीवश्च विलग्नचन्द्रमाद्विषमोपगतानरं कुर्युः ३१६ गर्भिणी

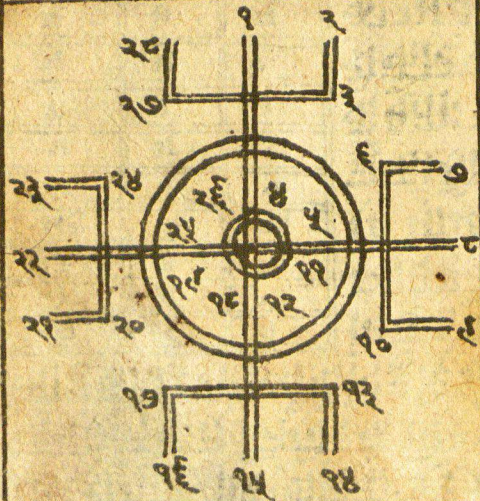

ल सं
१७

नामसुल्कादितिथिभिर्मुनीभिर्युता रामेर्भागेसुताद्वाभ्यां सुतश्चैकेनस्वेनवा ३१७ इतेनोक्ताहिवाणी खलुदशगुणितारा
 शिचक्रेविमिश्राभूयोभूवदतानिकटजनयुतासप्रभागावशेषात् एके १ बहौ ३ शरेवाविषमपदयुतेनास्तिलाभोनराणाम
 श्रुत्येवेदे ४ रसेद्वाभवतिचनियतं कार्यसिद्धिस्तुरजम् ३१८ इति श्रीलघुसंग्रहे लदमीनारायणकृते प्रश्नसूचनप्रकरणे
 मा॥ अथ किञ्चित्स्वरशास्त्रोक्तमुच्यते कादिहंताल्लिखिते द्वे वर्णौ न्स्वराधोऽङ्गणो जिह्वान्तिर्य्यरूपंक्तिः क्रमेणैव पञ्चत्रिंशत्पको
 ष्टके ३१९ नराणामादितावर्णो यस्मात्स्वरादधः स्थितः सस्वरस्तस्य वर्णस्य वर्णस्व
 र इहोच्यते ३२० नमस्ये मार्गवैशाखेऽस्वरस्योदयो भवेत् आश्विनः आवणाषा
 ढषिकोरोनायकः स्मृतः ३२१ उकारश्चैत्रपौषे स्यादेकारो ज्येष्ठकार्तिके ओकार
 उदयं याति माघफाल्गुणमासयोः ३२२ किञ्चित्स्वराभकरोवालः कुमारस्तर्द्धलाभदः
 सर्वसिद्धियुवादत्ते वृद्धे हानिर्मृते मृतिः ३२३ इति पञ्चस्वरचक्रम् चन्द्रकालानलच
 क्रं व्योमाकारं लिखेद्बुधः चतुर्दिक्षु त्रिशूलानि मध्ये भिन्नानि कारयेत् ३२४ मध्ये त्रि
 शूलपूर्वस्थं दिनक्रसादिलिख्यते त्रिशूलचवं हिर्मध्ये तथैव च ३२६ त्रिशूले च
 भवेन्मृत्युर्मध्यमं बहिराष्टकम्लामः क्षेमोजयः प्रज्ञाचन्द्रगर्भेन संशयः ३२७

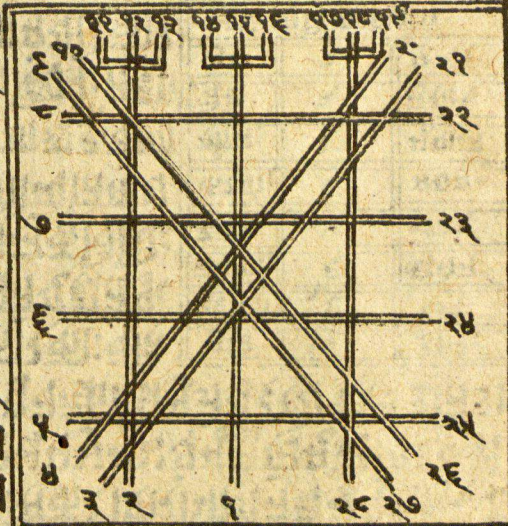
अ	इ	उ	ए	आ
क	ख	ग	घ	च
छ	ज	झ	ट	ठ
ड	ढ	त	थ	द
ध	न	प	फ	ब
भ	म	य	र	ल
व	श	ष	स	ह
१।६।११	२।७।१२	३।८।१३	४।९।१४	५।१०।१५
नव७	उत्त५	उत्त५	अ५	अ५
भा३५	का३५	वै३०	ज्येष्ठ	माघ
वै	आ	पौ	का	फा

॥ अथ चन्द्रकालानलचक्रम् ॥

वर्जनीयं प्रयत्नेन प्रथमाष्टकत्रिपञ्चकम् क्रसंदाविंश
कंचात्रकालरूपं न संशयः ३२८ लाभालाभं सुखदुःखं ।
जयं चैव प्रजायते चन्द्रकालानलचक्रं ज्ञानसंशयवर्जि
तम् ३२९ रोगे च कुजनक्षत्रादि न क्रक्षाच्चयुद्धके जय
तो कृत्तिकर्क्षादौ सूर्यर्क्षादन्यतो बुधैः ३३० इति चन्द्रका
लानलचक्रम् उद्देगास्त्रिंशत्लायास्त्रिंशः तिर्यक्सं
स्थिताः द्वे द्वे नाड्ये स्थिते कोणेशङ्गयुग्मे तथैव च ३३१ म
ध्यत्रिशूलदण्डाधोभानुभाक्षममण्डलम् सर्वमार्गेण ।
दातव्यं अष्टाविंशति संख्यया ३३२ नाम क्रसंस्थितं य
त्र ज्ञेयं तत्र शुभाशुभम् अधोगतैस्त्रिनक्षत्रैरुद्देगाबंधव
धनम् ३३३ क्रक्षाष्टके जयो लाभो क्रक्षषट्के तथा पुनः श
ङ्गयुग्मे रुजाभंगो मृत्युः शूलत्रये स्फुटम् ३३४ यात्रा ।

॥ अथ सूर्यकालानलचक्रम् ॥

ल सं
१०

युद्धविवाहेषु रोगोर्तव्यसने तथा सूर्यकालानलं चक्रं ज्ञातव्यं नुप्रयत्नतः ३३५ इति सूर्यकालानलं चक्रम् आर्द्रादिकं लिखेच्चक्रं
मृगान्तं च त्रिनाडिकम् मुजङ्गसदृशकारं मध्ये मूलप्रतिष्ठितम् ३३६ रवीन्दुनामनक्षत्रमेकनाड्या यदा भवेत् तदा मृत्युर्न।
सन्देहो रोगाहापिरणेषु वा ३३७ इति त्रिनाडी चक्रम् मुखे दक्षे पाणौ चरणयुगले वक्षसिकरे शिरोभागे नेत्रे नृषु च गुदके
नाम ए निभात् लिखेदेकं १ वेद ४ रस ६ शर ५ चतुष्टय ३ हि २ युग २ लंरणे हानिः पूजा भ्रम धन भयं भू सुखे मृतिः ३३८ ज
न्माष्टकं द्वादशतूर्यगोपि हृदि शीर्षे सव्ये तरबाहुनेत्रे तदा सुखं विघ्नं करस्त्रिषं शोलाभेषु वत्क्राघ्निभुजे गुदस्थे ३३९ इति श

आ	पु	पू
उ	म	मू
उ	ह	हि
अनु	वि	स्वा
ज्ये	म	पू
घ	अ	उ
श	पू	उ
भ	अ	२
ल	ते	मू

निचक्रम् अथ कोटचक्रम् कूरागर्भे पुरं घनि प्राकारे खण्डिकारकाः वहि
स्था वेष्टके सैन्ये भगदानात्र संशयः ३४० कूरागर्भे शुभावाह्ये निश्चितं गृह्यते पु
रम् सौम्यामधो वहिः कूराग्रसाध्यं दुर्गमुच्यते ३४१ अथ कोटपालकविधिः
शुक्रः सौम्यो गुरुमन्दराहवो भानुजः शितः बुधेन्दुभास्करो शोरीः सौम्येति माध
वामताः ३४२ रविर्भौमः शितः सौम्यो गुरुः शौरिः शशिसुमः वर्गेशा अप्द्रु वर्गा
दौ कोटपालाः प्रकीर्तिताः कोटाधिपः कोटमध्ये कोटपालो वहिः स्थितः तदा
कोटभयं नास्ति विपरीताः तुहानिदा ३४३ बाह्यशत्रुप्रवेशं रक्षे संग्रामं यदि कार

मुखे	१	हानिः
दक्षेन्दो	४	पूजाः
चरणयो	६	भ्रमेन
हृदय	५	धनम्
करयोः	४	भयम्
लीमः	३	भूपाल
नेत्रे	२	सुखम्
गुद	२	मृत्युः
इति शनिचक्रम् ॥		

प्रेत तदा सिध्यति तं दुर्गनाम्यथा रुद्रभाषितम् ३४४ गुरोर्निर्गमे बक्रीकथंचित्कुरखे चराः दुर्गमुक्ता तदा काले दुर्गस्थः न
पलापते ३४५ क्रूरस्तंभसंस्थेषु वक्रितेषु पलायते विहाय दुर्गं दुर्गेशाः सन्देहो नात्र कारयेत् ३४६ दुर्गनाम्नः स्वरो यस्य बालो
वास्तमि तोपि वा तद्दिने प्रारभेद्यद्वंदुर्गः सिध्यति नान्यथा ३४७ पुरनक्षत्रादी शानकोणतो लिखेत् गणनापि कार्या इति कोट
चक्रम् लिखेत् पूर्वतो वामतश्चैत्रमुख्याश्चतुर्दिक्षु सव्येन यामानयाष्टौ दिग्दृष्टमन्मासतः सव्यतश्चष्टष्टेऽथ दक्षे शुभे क्षेत्रपा
ली ३४८ इति क्षेत्रपालभूमिः देवज्ञचिंतामणौ इन्द्रप्राणयमेशपासिहुतभुक्तसौम्यासुरेषु क्रमात् यामार्द्धदिवसे प्रयाति जयतो द

ई. ३०१८	पू. ११८	अ. ३१११	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <p>वे. अ. अग्न. पू.</p> <p>पे. ८ वै. ३ भा. ७ थो. ३ वा. ६</p> </div> <div style="width: 10%; text-align: center;"> <p>अ. आषा. कार्ति. द. फा. ने. ४</p> </div> <div style="width: 45%;"> <p>वे. अ. अग्न. पू.</p> <p>पे. ८ वै. ३ भा. ७ थो. ३ वा. ६</p> </div> </div>	ई. २४	पू. १२	अ. २६
उ. १०१२		द. १३१६		३	दिवा अ. ईयाम राहु	२.
वा. १५१७	प. ५	ने. ४११३		२	वा. ५ २	ने. २८

क्षेपष्टष्टतमः ३४९ रा
त्रौ पश्चिमवह्नि सौम्यनि
कृतिः प्राग्वातयाम्येशके
धीशानाघटिकाद्वयपु
नरसौतुर्ये चतुर्ये दिशि
३५० इत्यर्द्धयामः प्राची
कुवेरशिषिराक्षसध

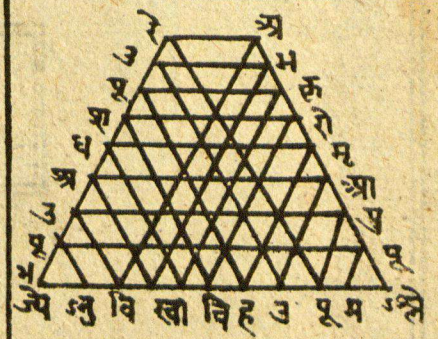
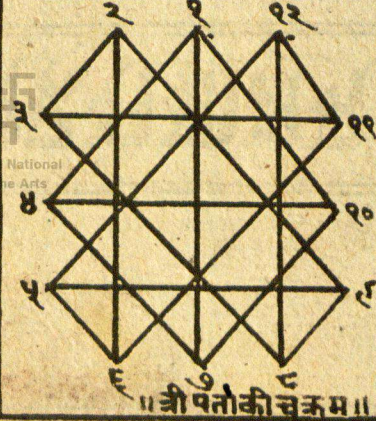
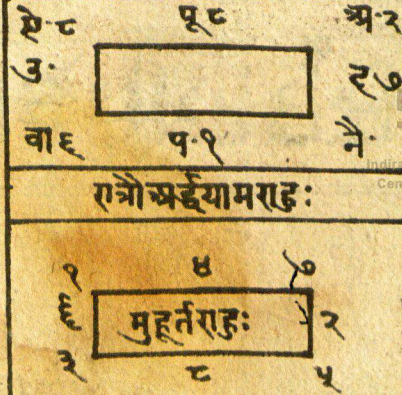
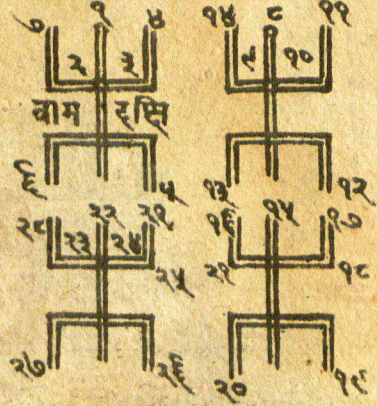

ज. सं.
१९

मेराजतोयाधिपानिलमहेशदिशिक्रमेण यामार्द्धकैः प्रतिपदादितिथौ महेशोदक्षस्थिताशुभकरीखलुष्टभोगे ३५१ इति श्री
लघुसंग्रहे लक्ष्मीनारायणकृते चक्रप्रकरणमसमाप्तम् चतुराशिचतुःकोणं नराकारं लिखेद्बुधः रविभाज्जन्मभंलेख्यमीशा-
नादौ च सव्यतः ३५२ शत्रेशीर्षे पलायंते शत्रुः कर्णयोर्जाग्रतः दक्षिणहस्ते च पादे च शत्रुशत्रोपसर्पति वामपादे च हस्ते च नि-
श्चितं धार्यते रिपुः ३५३ दुर्गौ नक्षत्रमारभ्य सूर्यो भवति पञ्चमः अथ वा द्वादशे क्रसे तथाप्येकोनविंशतिः ३५४ षड्विंशे वा
थ नक्षत्रे पुरभंगो विनिर्दिशेत् धनहारविवेधः स्यात् बलहा भौमकेतयोः ३५५ पुरहा शनिविवेधः स्यात् राहुश्चन्द्रस्तथा स्त्रिया
सप्तदशगः पुरक्षाद्यदिति भास्करः ३५६ पुरस्य पुरनाथस्य नवमे भास्करे पि च ५। १२। १७। १९ धनहा ५ बलहा १२ पुरहा १९
पुरस्य हा १७ स्त्रिहा २६ धनहा बलहा चैव पुरहा पुरपहा स्त्रिहा अश्विन्याद्यं लिखेच्चक्रं सप्तविंशतितारकं त्रिकोणं नवभि-
र्वेधः कर्तव्यातिर्यगाकृतिः अश्विनी रेवती वेधो वेधश्चाश्विनिज्येष्ठयोः मघा पौषे मघाश्लेषे श्लेषा मूलयोस्तथा एवं सं-
घट्टचक्रेण कार्या क्रक्षगता ग्रहाः भूपनामर्क्षसंघट्टे युद्धे भवति नान्यथा ३५७ निर्वेधसौम्यवेधे च युद्धे नास्ति नरेन्द्रयोः ॥
क्रूरवेधे भवेद्युद्धं तत्काले घोररूपिणं ३५८ युद्धकाक्षीमवेद्राजा पुष्यभं क्रूरवेधितम् युद्धदेषी भवेत्सौम्यतथा वेधविजिते
३५९ सौम्यक्रूरविभागेन मित्रा मित्रक्रमेण च वक्रातिचारगत्या च युद्धखल्यचनास्ति च ३६० इति संघट्टचक्रम् प्रद्योतना-
त्यज्यनगाङ्कसूर्यनवेन्दुषाड्विंशमितानि भानि शेते मही नैव गृहं विधेयं तडागवापी खननं प्रशस्तम् ३६१ अन्धकं तदनुमन्दलौ च न

मध्यलोचनमतः सुलोचनम् रोहिणीप्रभृतिभंचतुर्विधनूनमत्रगणयेत्पुनः पुनः ३६२ लाभोन्धकेनिकटएवहतस्यचौ
 र्द्वयस्यलब्धिरिहमेकरभेप्रयत्नात् हेरस्वुतिशिवपीदिभेनचतद्वनामोतिना ३६३ ॥ इति श्रीलक्ष्मीनारायणकृतोत्त
 षुसंग्रहसमाप्तः ॥ ॥ सम्वत् १९४९ ॥ ॥ मिः माघ सुदी ५ बुधवार ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

ल.सं.
२०

SANS
133.5
LAX

॥ इतीलघुसंग्रहसमाप्तम् ॥

IGNCA RAR
ACC. No. R-194

1301

२०